

2015

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

FACTS & FIGURES 2015

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε από τις ερευνήτριες του ΙΟΒΕ:

Θωμαΐδου, Φωτεινή

Σταυράκη, Σοφία

ISBN: 978-960-7536-65-5

Copyright © 2016 Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 5

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 7

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ 17

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 19

ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ 23

ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 29

ΕΝΟΤΗΤΑ 6. ΒΑΣΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ 37

ΠΗΓΕΣ 43

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ (ΠΙΝΑΚΕΣ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ)

ΕΙΚΟΝΑ 1. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ.....	8
ΕΙΚΟΝΑ 2. ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΕ	10
ΕΙΚΟΝΑ 3. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014/ 2013 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ	10
ΕΙΚΟΝΑ 4. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2013/ 2012 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ-28	10
ΕΙΚΟΝΑ 5. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	12
ΕΙΚΟΝΑ 6. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	12
ΕΙΚΟΝΑ 7. ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2013/ 2012	13
ΕΙΚΟΝΑ 8. ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2014/2013	14
ΕΙΚΟΝΑ 9. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	15
ΕΙΚΟΝΑ 10. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	15
ΕΙΚΟΝΑ 11. ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	17
ΕΙΚΟΝΑ 12. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2014.....	18
ΕΙΚΟΝΑ 13. ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ..	19
ΕΙΚΟΝΑ 14. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	20
ΕΙΚΟΝΑ 15. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ.....	21
ΕΙΚΟΝΑ 16. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.....	23
ΕΙΚΟΝΑ 17. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	24
ΕΙΚΟΝΑ 18. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	24
ΕΙΚΟΝΑ 19. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	25
ΕΙΚΟΝΑ 20. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ. 2014/2013	26
ΕΙΚΟΝΑ 21. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2014/2013 ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	27
ΕΙΚΟΝΑ 22. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	29
ΕΙΚΟΝΑ 23. ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	30
ΕΙΚΟΝΑ 24. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	31
ΕΙΚΟΝΑ 25. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2014	32
ΕΙΚΟΝΑ 26. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	33
ΕΙΚΟΝΑ 27. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	33
ΕΙΚΟΝΑ 28. ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ. 2014	34
ΕΙΚΟΝΑ 29. ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ. 2014	35
ΕΙΚΟΝΑ 30. ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 1.132 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	37
ΕΙΚΟΝΑ 31. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	38
ΕΙΚΟΝΑ 32. ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΥΠΟΚΛΑΔΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ 2013-2014.....	39
ΕΙΚΟΝΑ 33. ΚΕΡΔΟΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΟΓΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	40
ΕΙΚΟΝΑ 34. ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ.....	40
ΕΙΚΟΝΑ 35. ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΣΤΟΥ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	41

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ρόλος της εγχώριας Βιομηχανίας Τροφίμων είναι θεμελιώδης για την ελληνική μεταποιητική βιομηχανία και ευρύτερα για την ελληνική οικονομία. Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων συνιστά σταθερά έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς του δευτερογενή τομέα της εγχώριας οικονομίας και μία από τις κινητήριες δυνάμεις της ελληνικής μεταποίησης, με τις εξελίξεις γύρω από αυτή να επηρεάζουν σημαντικά και το σύνολο της ελληνικής παραγωγής. Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών είναι μια δυναμική, ανταγωνιστική και εξωστρεφής βιομηχανία, με σημαντικές επενδύσεις και επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια και σε όλη την Ευρώπη. Η βιομηχανία τροφίμων διατηρεί όλα αυτά τα χρόνια, ακόμη και στην παρατεταμένη περίοδο ύφεσης για την ελληνική οικονομία, το θεμελιώδη ρόλο της, έχοντας αποδείξει ότι διαθέτει τις προϋποθέσεις για να παραμείνει βασικός μοχλός ανάπτυξης.

Τα καίρια θέματα γύρω από το ρόλο της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών κινούνται στην κατεύθυνση της εξωστρέφειας, της ελληνικής ποιότητας του προϊόντος, του ελληνικού brand name και της οργανωμένης προώθησης των ελληνικών τροφίμων. Ο αποτελεσματικότερος συντονισμός και η στενότερη συνεργασία των εκπροσώπων του κλάδου μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της προσπάθειας προβολής των ελληνικών προϊόντων, στη διασφάλιση επιλογής της σωστής στρατηγικής και στη σταθερότητα υλοποίησης του μακροχρόνιου σχεδιασμού της.

Η δημιουργία προστιθέμενης αξίας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας του κλάδου εναπόκεινται σε μεγάλο βαθμό και στην προβολή του ελληνικού προϊόντος, μέσα από τα κατάλληλα σχεδιασμένα δίκτυα διανομής, στην ποιότητα και τη διαφοροποίηση και στην ενίσχυση του προτύπου της ελληνικής / μεσογειακής κουζίνας. Η σύνδεση της μεταποίησης τροφίμων με τον πρωτογενή τομέα της αγροτικής παραγωγής, αλλά και με τον τριτογενή τομέα υπηρεσιών, όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία και εν γένει τον τουρισμό, σε συνδυασμό με τις συνέργειες που αναπτύσσονται στο χώρο των τροφίμων, αποτελούν βασικό μέσο για την ανάδειξη των ελληνικών προϊόντων, προσθέτοντας σε αυτά αξία και εξαγωγική δυναμική.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων τροφίμων επαφίεται και στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, των προσόντων που ενσωματώνει, των γνώσεων, της εμπειρίας, των δεξιοτήτων, του αντικείμενου και του βαθμού εξειδίκευσης. Η δυναμική του ανθρωπίνου κεφαλαίου και η εξειδίκευση της απασχόλησης περιλαμβάνει μία ευρύτατη γκάμα ειδικοτήτων και αντικειμένων στον τομέα της μεταποίησης και όχι μόνο. Οι νέες τεχνολογίες, η καινοτομική δραστηριότητα, τα προϊόντα έρευνας και

ανάπτυξης οδηγούν καθοριστικά τις εξελίξεις σε όλα τα στάδια παραγωγής και διάθεσης στο χώρο των τροφίμων, ενώ η ταχύτατη μεταβολή τους καθιστά αναγκαία την ταχεία προσαρμογή, την εγρήγορση και ευελιξία του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να είναι ικανό να ανταποκριθεί άμεσα, έγκαιρα και αποτελεσματικά στις μεταβολές αυτές και τις νέες απαιτήσεις στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνισμού.

Η παρούσα συνοπτική έκθεση στοιχείων και αριθμών της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών εντάσσεται στο πλαίσιο των ετήσιων περιοδικών εκθέσεων που εκπονεί το ΙΟΒΕ. Η έκθεση αυτή είναι η ενδέκατη και εκδίδεται σε συνεργασία με το **Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)**, συνεισφέροντας στη συστηματική παρακολούθηση της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών. Στην έκθεση παρουσιάζονται τα διαρθρωτικά μεγέθη, οι εξελίξεις και οι τάσεις της ελληνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής βιομηχανίας Τροφίμων και ποτών, τόσο στο σύνολό της, όσο και στους επιμέρους υποκλάδους της. Η δομή της έκθεσης είναι η ακόλουθη:

Στην **πρώτη ενότητα** καταγράφονται τα κύρια διαρθρωτικά στοιχεία της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, στο σύνολο της βιομηχανίας, αλλά και στους επιμέρους υποκλάδους, ενώ παρουσιάζονται και οι πιο πρόσφατες μεταβολές σε βασικούς βραχυχρόνιους δείκτες της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.

Στην **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται τα πιο πρόσφατα στοιχεία για την τελική *κατανάλωση των νοικοκυριών*, με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Στην **τρίτη ενότητα** αναλύονται οι κυριότερες και πιο πρόσφατες τάσεις σε σχέση με τα *στοιχεία της απασχόλησης* του κλάδου, αλλά και των υποκλάδων τροφίμων και ποτών.

Στην **τέταρτη ενότητα** καταγράφονται τα *βασικά στοιχεία των τιμών του κλάδου*, αλλά και των υποκλάδων τροφίμων και ποτών, όπως αποτυπώνονται στο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και στους Δείκτες τιμών παραγωγού.

Στην **πέμπτη ενότητα** παρουσιάζονται οι επικρατούσες τάσεις στο *εξωτερικό εμπόριο των τροφίμων και ποτών*, τόσο συνολικά, όσο και ανά υποκλάδο και παρουσιάζονται οι πιο πρόσφατες εμπορικές ροές, ανά χώρα προέλευσης των εισαγωγών και προορισμού των εξαγωγών.

Τέλος, στην **έκτη ενότητα** καταγράφονται οι πρόσφατες τάσεις στα *βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη του κλάδου*, με βάση τους πιο πρόσφατους ισολογισμούς των ΑΕ και ΕΠΕ του κλάδου, με χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν ληφθεί από την τράπεζα δεδομένων της Infobak Hellastat.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Στην παρούσα ενότητα καταγράφεται η συμβολή της βιομηχανίας Τροφίμων¹ σε κύρια διαρθρωτικά μεγέθη και συγκεκριμένα στον αριθμό των επιχειρήσεων, τον κύκλο εργασιών, την αξία παραγωγής, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και τον αριθμό των εργαζομένων. Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από την Eurostat² και αφορούν τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Βιομηχανικής έρευνας³ για το 2014.

Η εγχώρια Βιομηχανία τροφίμων καλύπτει πάνω από το 1/4 (26%) του συνόλου των επιχειρήσεων της ελληνικής μεταποίησης, γεγονός που την κατατάσσει πρώτη ανάμεσα στους κλάδους της μεταποίησης, ακολουθούμενη από τα Μεταλλικά προϊόντα (14%) και τα Είδη ένδυσης (10%) (ΕΙΚΟΝΑ 1). Ταυτόχρονα, συνιστά και το μεγαλύτερο εργοδότη της εγχώριας μεταποίησης, αφού σε αυτήν απασχολείται επίσης πάνω από το 1/4 (27%) του συνόλου των απασχολούμενων (9% τα Μεταλλικά προϊόντα και 6% τα Βασικά μέταλλα). Η παρουσία του τομέα είναι επίσης θεμελιώδους σημασίας υπό καθαρά οικονομικούς όρους, αφού βρίσκεται πρώτη ανάμεσα στους υπόλοιπους κλάδους της μεταποίησης σε όρους αξίας παραγωγής (33%) και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (25%) και δεύτερη κατά σειρά σε όρους κύκλου εργασιών (21%, με πρώτα τον Οπτάνθρακα και προϊόντα διύλισης με 34%).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται και η συγκριτική ανάλυση με την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και οι αντίστοιχες ταξινομήσεις των 5 πρώτων κλάδων μεταποίησης τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην ΕΕ-28. Από την ανάλυση των στοιχείων, είναι προφανής η ζωτική σημασία του τομέα της μεταποίησης των τροφίμων και η ηγετική του συμβολή και στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η βιομηχανία Τροφίμων αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους τομείς της μεταποιητικής βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ αναδεικνύεται σταθερά ανάμεσα στους πρώτους κλάδους σε σχέση με τους άλλους σημαντικούς τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα χημικά, τα βιομηχανικά μηχανήματα και ο εξοπλισμός και τα μεταλλικά προϊόντα. Σε όρους κύκλου εργασιών, αξίας παραγωγής, και αριθμού εργαζομένων, τα Τρόφιμα κατατάσσονται πρώτα στους ευρωπαϊκούς κλάδους της μεταποίησης και δεύτερα σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, συγκεντρώνοντας αντίστοιχα το 12,6% και το 10,7% του συνόλου της μεταποίησης.

¹ Στην παρούσα ενότητα, δεν εξετάζονται συναθροιστικά οι κλάδοι τροφίμων και ποτών, καθώς η κατάταξη που πραγματοποιείται γίνεται με βάση τους διψήφιους κωδικούς κατά ΣΤΑΚΟΔ 2008. Ωστόσο, πραγματοποιούνται διακριτές αναφορές και στον κλάδο των ποτών.

² Structural Business Statistics

³ αντίστοιχη ΕΒΕ - ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΕΙΚΟΝΑ 1. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ*

Αριθμός επιχειρήσεων			
Ελλάδα		ΕΕ-28	
Μεταποίηση (56.533 επιχ.)	100,0%	Μεταποίηση (2.080.000 επιχ.)	100,0%
Τρόφιμα	26,1%	Μεταλλικά προϊόντα	18,0%
Μεταλλικά προϊόντα	13,9%	Τρόφιμα	12,7%
Είδη ένδυσης	9,8%	Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	9,1%
Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	6,1%	Προϊόντα ξύλου	8,3%
Άλλοι τομείς μεταποίησης	6,0%	Άλλοι τομείς μεταποίησης	7,2%
Κύκλος εργασιών			
Ελλάδα		ΕΕ-28	
Μεταποίηση (€55.469 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€6.980.000 εκατ.)	100,0%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	33,8%	Τρόφιμα	13,5%
Τρόφιμα	21,3%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	12,4%
Βασικά μέταλλα	7,6%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	8,9%
Μεταλλικά προϊόντα	5,6%	Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	8,7%
Χημικά προϊόντα	4,2%	Μεταλλικά προϊόντα	6,6%
Αξία παραγωγής			
Ελλάδα		ΕΕ-28	
Μεταποίηση (€50.219 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€6.300.000 εκατ.)	100,0%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	33,2%	Τρόφιμα	13,7%
Τρόφιμα	20,7%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	11,3%
Βασικά μέταλλα	8,1%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,2%
Μεταλλικά προϊόντα	5,6%	Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	8,4%
Χημικά προϊόντα	4,2%	Χημικά προϊόντα	7,9%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία			
Ελλάδα		ΕΕ-28	
Μεταποίηση (€10.288 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€1.630.000 εκατ.)	100,0%
Τρόφιμα	25,4%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	11,7%
Μεταλλικά προϊόντα	8,7%	Τρόφιμα	10,7%
Βασικά μέταλλα	7,9%	Μεταλλικά προϊόντα	9,8%
Οπτάνθρακας και προϊόντα διύλισης	7,2%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	9,7%
Χημικά προϊόντα	6,1%	Χημικά προϊόντα	6,7%
Αριθμός εργαζομένων			
Ελλάδα		ΕΕ-28	
Μεταποίηση (280.888 εργαζόμενοι)	100,0%	Μεταποίηση (30.000.000 εργαζόμενοι)	100,0%
Τρόφιμα	27,4%	Τρόφιμα	13,7%
Μεταλλικά προϊόντα	9,3%	Μεταλλικά προϊόντα	12,0%
Βασικά μέταλλα	5,5%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,8%
Προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά	5,2%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	7,7%
Είδη ένδυσης	5,1%	Κατασκευή από ελαστικό και πλαστικές ύλες	5,5%

*Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της έρευνας *Structural Business Statistics* για την Ελλάδα αφορούν το 2014, με εξαίρεση την Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που αφορά το 2013. Για την ΕΕ – 28τα πιο πρόσφατα στοιχεία αφορούν το 2013.

Πηγή: Eurostat, *Structural Business Statistics*, Επεξεργασία IOBE

Συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων καλύπτει σχεδόν το 14% της ευρωπαϊκής μεταποίησης, ακολουθούμενη από την Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων (12%), ενώ η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του τομέα καλύπτει περίπου το 11%, με την Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού να προηγείται (12%). Η Βιομηχανία Τροφίμων παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης στον τομέα της μεταποίησης, καθώς απασχολεί πάνω από τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενους, δηλαδή το 14% του συνόλου των εργαζομένων στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (ακολουθούμενη από τα Μεταλλικά προϊόντα με 12%).

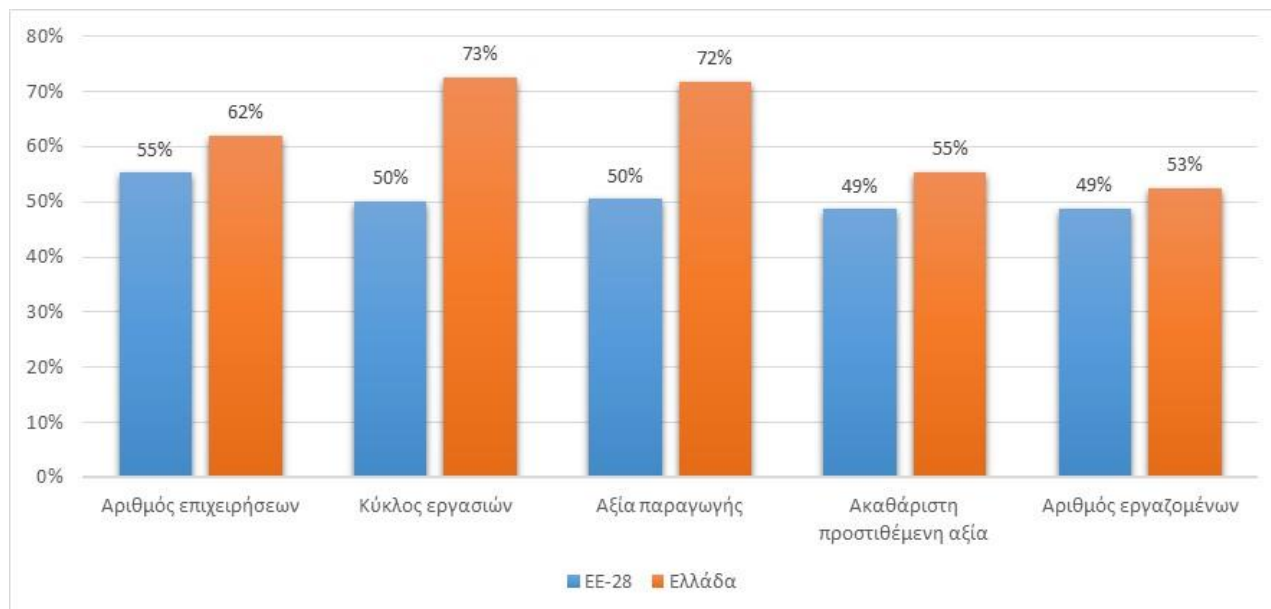
Σε σύγκριση με την ΕΕ-28 κατά μέσο όρο, ο τομέας των τροφίμων στην Ελλάδα έχει μεγαλύτερη συμβολή στον τομέα της μεταποίησης, όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων, τον κύκλο εργασιών, την αξία της παραγωγής, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και τον αριθμό των απασχολούμενων, παρά το γεγονός ότι είναι ο πρώτος τομέας και στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες, εκτός από τον αριθμό των επιχειρήσεων και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία. Το μεγαλύτερο μερίδιο του ελληνικού κλάδου τροφίμων στην μεταποίηση αντανακλά αφενός την εγχώρια δυναμική του, αφετέρου όμως και την μικρότερη ανάπτυξη άλλων κλάδων του εγχώριου τομέα της μεταποίησης.

Στην Ελλάδα, οι πέντε πρώτοι κλάδοι της μεταποίησης (ΕΙΚΟΝΑ 2) καλύπτουν το 62% του συνόλου της μεταποίησης σε όρους αριθμού επιχειρήσεων (55% στην ΕΕ), το 73% σε όρους κύκλου εργασιών (50% στην ΕΕ), το 72% της αξίας παραγωγής (50% στην ΕΕ), το 55% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (49% στην ΕΕ) και το 53% του συνόλου των εργαζομένων (49% στην ΕΕ).

Τα ποσοστά μεταβολής στα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων το 2014 σε σχέση με το 2013 (ΕΙΚΟΝΑ 3), υποδηλώνουν οριακή αύξηση στον αριθμό των επιχειρήσεων του κλάδου, σε αντίθεση με το σύνολο της μεταποίησης, όπου ο αριθμός των επιχειρήσεων σημείωσε μείωση της τάξης του 2%. Θετική μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων καταγράφεται και στον κλάδο των Ποτών (2,4%). Σημαντική πτώση όμως σημειώνεται σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στα Τρόφιμα (-5%), ωστόσο αισθητά χαμηλότερη συγκριτικά με εκείνη στο σύνολο του μεταποιητικού κλάδου (-13%), αλλά και των Ποτών (-23%). Μικρότερος είναι κατά 1,5% και ο αριθμός των εργαζομένων στα Τρόφιμα το 2014 σε σχέση με το 2013 (-3% για τη μεταποίηση), ενώ αύξηση καταγράφεται στον κλάδο των Ποτών (5,7%). Όσον αφορά τον κύκλο εργασιών των Τροφίμων και την αξία παραγωγής, εκεί καταγράφονται ανοδικές τάσεις (κατά 1,4% και 3,8% αντίστοιχα). Θετικές τάσεις σημειώνονται επίσης και στα Ποτά, όταν ο κύκλος εργασιών και η αξία παραγωγής συνολικά στη Μεταποίηση σημειώνουν μείωση.

Οι σχετικές μεταβολές στην ΕΕ-28 είναι εντονότερες στα Τρόφιμα, ενώ στα Ποτά είναι όλες θετικές, σε αντίθεση με το σύνολο της Μεταποίησης, όπου και σημειώνεται μείωση σε όλα τα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη, με εξαίρεση την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (ΕΙΚΟΝΑ 4).

ΕΙΚΟΝΑ 2. ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΕ

*Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της έρευνας Structural Business Statistics για την Ελλάδα αφορούν το 2014, με εξαίρεση την Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, ενώ για την ΕΕ – 28 το 2013.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

ΕΙΚΟΝΑ 3. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014/ 2013 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ

Μέγεθος	Μεταποίηση	Τρόφιμα	Ποτά
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -2,1%	↑ 0,4%	↑ 2,4%
Κύκλος εργασιών	↓ -1,8%	↑ 1,4%	↑ 3,8%
Αξία παραγωγής	↓ -1,6%	↑ 0,7%	↑ 4,3%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	↓ -12,9%	↓ -5,2%	↓ -23,2%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -2,9%	↓ -1,4%	↑ 5,7%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

ΕΙΚΟΝΑ 4. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2013/ 2012 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ-28

Μέγεθος	Μεταποίηση	Τρόφιμα	Ποτά
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -1,0%	↓ -0,5%	↑ 2,1%
Κύκλος εργασιών	↓ -1,4%	↑ 2,8%	↑ 1,1%
Αξία παραγωγής	↓ -2,2%	↑ 2,7%	↑ 1,4%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	↑ 0,6%	↑ 2,4%	↑ 2,6%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -1,0%	↓ -1,0%	-

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Στην Ελλάδα, ως προς την κατανομή των υποκλάδων των Τροφίμων και Ποτών⁴ με βάση τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που εξετάζονται (ΕΙΚΟΝΑ 5), προκύπτουν τα εξής⁵:

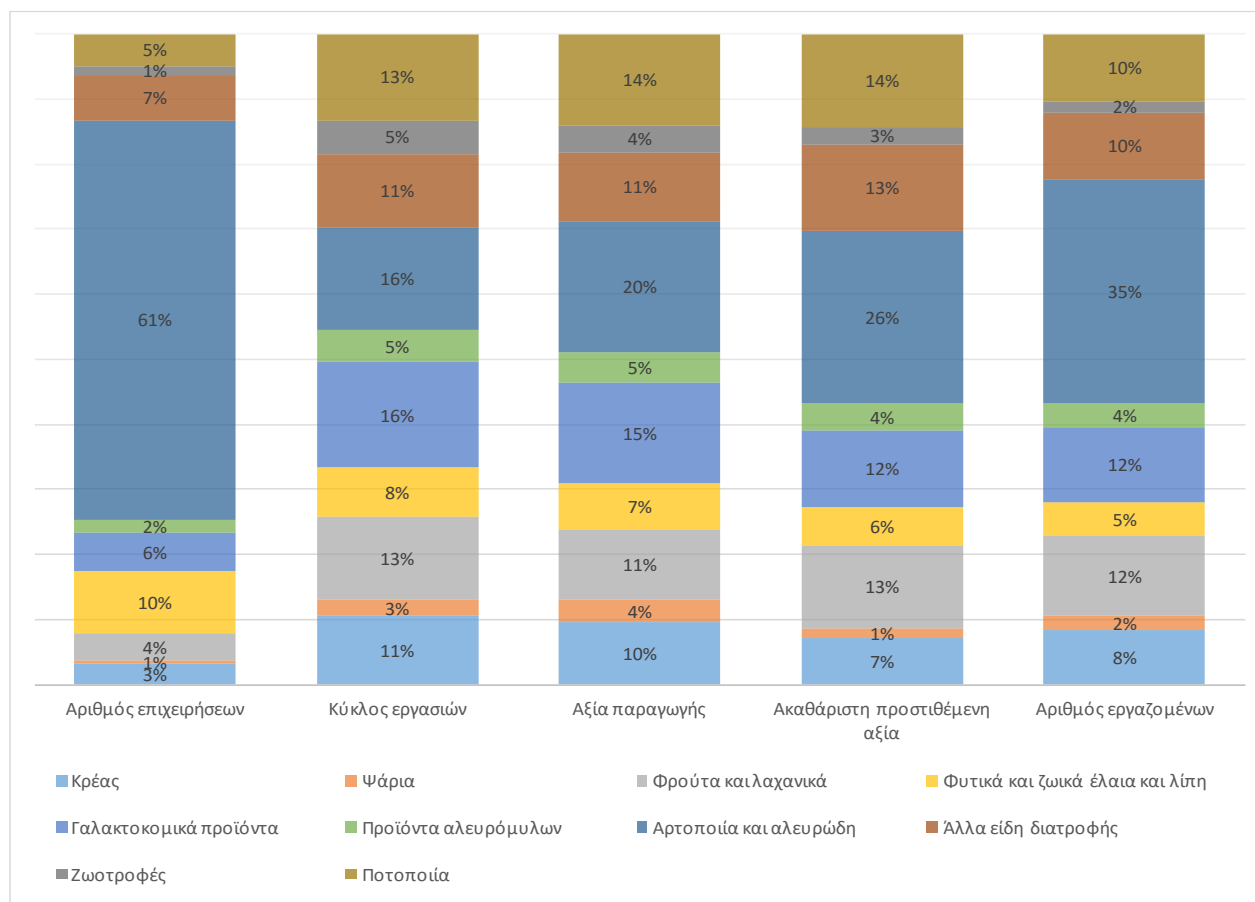
- Στην **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία**, το μεγαλύτερο ποσοστό της σχετικής κατανομής κατέχουν η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (26%), ενώ ακολουθούν τα Ποτά (14%), τα Άλλα είδη διατροφής (13%) και τα Γαλακτοκομικά (13%).
- Όσον αφορά την **αξία παραγωγής**, το μεγαλύτερο μερίδιο της σχετικής κατανομής κατέχουν η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (20%), ενώ ακολουθούν τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (15%), τα Ποτά (14%) και ισομερώς τα Άλλα είδη διατροφής και τα Φρούτα (11%).
- Σχετικά με τον **αριθμό των επιχειρήσεων** του κλάδου, το σημαντικότερο μερίδιο έχει η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (61%), ενώ ακολουθούν τα Έλαια και λίπη (10%), τα Άλλα είδη διατροφής (7%) και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (6%).
- Στον **κύκλο εργασιών**, το μεγαλύτερο ποσοστό της σχετικής κατανομής κατέχουν τα Γαλακτοκομικά προϊόντα και η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (από ένα 16%), με τα Ποτά και τα Φρούτα να ακολουθούν (από ένα 13%).
- Ως προς τον **αριθμό των εργαζομένων**, η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (35%) έρχονται πρώτα στη σχετική κατάταξη, δεύτερα τα Γαλακτοκομικά και Φρούτα ισομερώς (12%), και ακολουθούν η Ποτοποιία και τα Άλλα είδη διατροφής (από ένα 10%).
- Τέλος, σε σχέση με **παραγωγικότητα εργασίας**⁶, οι Ζωοτροφές καταγράφουν την υψηλότερη επίδοση (53,6 ευρώ ανά εργαζόμενο), ενώ ακολουθούν τα Ποτά (48,7 ευρώ ανά εργαζόμενο), τα Άλλα είδη διατροφής (45,8 ευρώ ανά εργαζόμενο) καθώς και τα Προϊόντα αλευρόμυλων (40,8 ευρώ ανά εργαζόμενο) (ΕΙΚΟΝΑ 6).

⁴ Στην κατανομή συμπεριλαμβάνονται και τα Ποτά, μαζί με τους υποκλάδους των Τροφίμων

⁵ Τα συγκεκριμένα στοιχεία για τους υποκλάδους των τροφίμων αφορούν το 2013, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία ανά κλάδο για το 2014

⁶ ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο

ΕΙΚΟΝΑ 5. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ*, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

* τρόφιμα και ποτά = 100%

ΕΙΚΟΝΑ 6. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (κατά κεφαλήν €)

Κλάδος	2012	2013	% 2013/ 2012
Τρόφιμα	37,0	33,5	↓ -9,5%
Κρέας	34,6	29,9	↓ -13,6%
Ψάρια	40,5	23,2	↓ -42,7%
Φρούτα και λαχανικά	37,0	36,8	↓ -0,5%
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	43,7	38,9	↓ -11,0%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	41,4	35,7	↓ -13,8%
Προϊόντα αλευρόμυλων	47,4	40,8	↓ -13,9%
Αρτοποιία και αλευρώδη	29,6	26,9	↓ -9,1%
Άλλα είδη διατροφής	49,5	45,8	↓ -7,5%
Ζωοτροφές	44,7	53,6	↑ 19,9%
Ποτοποιία	63,7	48,7	↓ -23,5%

* Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της έρευνας Structural Business Statistics αφορούν το 2013. Η παραγωγικότητα εργασίας ορίζεται ως ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο
 Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Σε όρους ετήσιων μεταβολών στα βασικά μεγέθη των υποκλάδων τροφίμων και στα ποτά το 2013 σε σχέση με το 2012⁷ (ΕΙΚΟΝΑ 7), καταγράφεται ανοδική τάση ως προς τον αριθμό των επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους, με εξαίρεση τα Ποτά (-5%). Σε όρους κύκλου εργασιών, η μεγαλύτερη άνοδος σημειώνεται στις Ζωοτροφές (43%) και ακολουθούν με μεγάλη διαφορά τα Φρούτα (5,5%). Όσον αφορά στην αξία παραγωγής, ξεχωρίζει η άνοδος των Ζωοτροφών κατά 32%. Ως προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, δύο είναι μόνο οι υποκλάδοι των τροφίμων στους οποίους η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή το 2013 είναι θετική, τα Φρούτα και τα λαχανικά (3,3%) και οι Ζωοτροφές (16,3%). Τέλος, σε όρους αριθμού εργαζομένων, όλοι οι υποκλάδοι τροφίμων καταγράφουν μείωση, με εξαίρεση τα Έλαια και τα Φρούτα, τα οποία σημειώνουν άνοδο κατά 6,2% και 4% αντίστοιχα, καθώς και οριακά το Κρέας.

ΕΙΚΟΝΑ 7. ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2013/ 2012

Κλάδος	Αριθμός επιχειρήσεων	Κύκλος εργασιών	Αξία παραγωγής	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	Αριθμός εργαζομένων
Τρόφιμα και Ποτά	↑ 6,3%	↑ 1,3%	↓ -0,8%	↓ -12,8%	↓ -0,9%
Τρόφιμα	↑ 7,0%	↑ 1,2%	↓ -1,1%	↓ -9,9%	↓ -0,5%
Κρέας	↑ 5,5%	↑ 1,6%	↑ 1,9%	↓ -12,8%	↑ 0,7%
Ψάρια	↑ 9,5%	↓ -1,7%	↓ -5,1%	↓ -43,2%	↓ -1,0%
Φρούτα και λαχανικά	↑ 6,4%	↑ 5,5%	↑ 0,6%	↑ 3,3%	↑ 3,9%
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↑ 8,1%	↑ 1,3%	↑ 0,0%	↓ -5,4%	↑ 6,2%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑ 6,9%	↓ -1,8%	↓ -0,9%	↓ -16,5%	↓ -2,9%
Προϊόντα αλευρόμυλων	↑ 6,1%	↓ -9,0%	↓ -9,4%	↓ -20,3%	↓ -7,3%
Αρτοποιία και αλευρώδη	↑ 7,0%	↓ -2,9%	↓ -5,8%	↓ -10,4%	↓ -1,2%
Άλλα είδη διατροφής	↑ 6,9%	↓ -1,8%	↓ -0,9%	↓ -8,6%	↓ -1,2%
Ζωοτροφές	↑ 4,1%	↑ 43,4%	↑ 31,9%	↑ 16,3%	↓ -3,0%
Ποτοποιία	↓ -5,0%	↑ 2,2%	↑ 0,7%	↓ -27,2%	↓ -4,7%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Αναφορικά με τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στο Δείκτη Όγκου Παραγωγής, στον πίνακα που ακολουθεί (ΕΙΚΟΝΑ 8) παρουσιάζονται οι σχετικές τάσεις για το 2014 στο σύνολο της Μεταποίησης και το σύνολο του κλάδου των Τροφίμων, σε ΕΕ-28, Ευρωζώνη και Ελλάδα. Από τη σύγκριση, είναι φανερό ότι μέχρι το 2012, η αρνητική μεταβολή του δείκτη στην Ελλάδα είναι μικρότερη στα Τρόφιμα σε σχέση με τη Μεταποίηση για όλα έτη, ενώ το 2013 η πτώση του συγκεκριμένου δείκτη στα Τρόφιμα είναι εντονότερη από την αντίστοιχη της Μεταποίησης. Παρόλα αυτά, το 2014, ο Δείκτης Όγκου Παραγωγής των Τροφίμων καταγράφει θετική μεταβολή, μεγαλύτερη από την αντίστοιχη εγχώρια στο σύνολο της Μεταποίησης, η οποία φθάνει το 3%. Στην ΕΕ-28 και την Ευρωζώνη, το

⁷ Τα τελευταία διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο υποκλάδων φθάνουν μέχρι το 2013

2014, η τάση στο σχετικό δείκτη είναι επίσης θετική, τόσο στο σύνολο της Μεταποίησης, όσο και στα Τρόφιμα, αλλά ηπιότερη σε σχέση με τις μεταβολές των ελληνικών δεικτών. Στα Τρόφιμα συγκεκριμένα, η θετική μεταβολή σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι ηπιότερη σε σχέση με τη Μεταποίηση το 2014.

Σε επίπεδο υποκλάδων, το 2014, ο Δείκτης Όγκου Παραγωγής⁸ κινείται ανοδικά στην Ελλάδα σχεδόν σε όλους τους υποκλάδους των Τροφίμων. Εξαιρέση αποτελούν οι κλάδοι των Ψαριών και των Ζωοτροφών, οι οποίοι καταγράφουν πτώση της τάξης του 23% και του 4% αντίστοιχα. Τη μεγαλύτερη άνοδο καταγράφουν τα Φρούτα και Λαχανικά (11,5%), και ακολουθούν το Κρέας, τα Έλαια και λίπη και η Αρτοποιία με σχεδόν 5% ισομερώς, ενώ οριακή μείωση του δείκτη σημειώνεται στα Ποτά. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το 2014 καταγράφεται ενίσχυση του συγκεκριμένου δείκτη σε όλους τους υποκλάδους των Τροφίμων, όπως και στα Ποτά (1,8% σε Ευρωζώνη και 1,6% σε ΕΕ), εκτός από τα Είδη αρτοποιίας και τα Ψάρια, όπου σημειώνεται οριακή μείωση στην Ευρωζώνη.

ΕΙΚΟΝΑ 8. ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2014/2013

Κλάδος	ΕΕ-28	Ευρωζώνη - 19	Ελλάδα
Μεταποίηση	↑ 2,1	↑ 1,7	↑ 1,8
Τρόφιμα	↑ 1,5	↑ 1,1	↑ 3,1
Κρέας	↑ 2,1	↑ 1,0	↑ 4,6
Ψάρια	↑ 1,0	↓ -0,4	↓ -22,7
Φρούτα και λαχανικά	↑ 4,2	↑ 4,5	↑ 11,5
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↑ 5,1	↑ 5,3	↑ 4,6
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑ 1,7	↑ 0,8	↑ 3,7
Προϊόντα αλευρόμυλων	↑ 0,3	↑ 2,2	↑ 1,8
Αρτοποιία και αλευρώδη	↑ 1,4	↓ -0,2	↑ 4,5
Άλλα είδη διατροφής	↑ 1,3	↑ 1,0	↓ -2,2
Ζωοτροφές	↑ 1,9	↑ 1,1	↓ -4,3
Ποτοποιία	↑ 1,6	↑ 1,8	↓ -0,6

Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Τέλος, στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία, **με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου**, στο σύνολο του κλάδου των Τροφίμων (ΕΙΚΟΝΑ 9) και στα Ποτά (ΕΙΚΟΝΑ 10). Στους πίνακες παρουσιάζονται τόσο τα απόλυτα νούμερα ανά μέγεθος επιχειρήσεων σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, κύκλου εργασιών, αξίας παραγωγής και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, αριθμού εργαζομένων, όσο και τα αντίστοιχα ποσοστά της κατανομής τους με βάση το μέγεθος⁹.

⁸ Σε short term business statistics - Eurostat, υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και για το 2014 σε επίπεδο υποκλάδων

⁹ Τα στοιχεία ενδέχεται να διαφέρουν από τις αντίστοιχες έρευνες της ΕΒΕ - ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΕΙΚΟΝΑ 9. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ*

ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2013	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	14.674	14.007	196	235	193	43
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	11.648	2.101	347	1.119	3.850	4.232
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	10.320	1.978	308	1.019	3.272	3.742
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	2.615	607	75	234	785	914
Αριθμός εργαζομένων	78.040	25.854	2.697	7.328	20.805	21.356
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2013	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	95,5%	1,3%	1,6%	1,3%	0,3%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	18,0%	3,0%	9,6%	33,0%	36,3%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	19,2%	3,0%	9,9%	31,7%	36,3%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	23,2%	2,9%	8,9%	30,0%	35,0%
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	33,1%	3,5%	9,4%	26,7%	27,4%
% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2013/ 2012	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	↑ 7,0%	↑ 8,7%	↓ -38,4%	↓ -16,7%	↑ 4,3%	↑ 2,4%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↑ 1,2%	↓ -1,9%	↓ -23,1%	↓ -13,9%	↑ 13,9%	↓ -0,2%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↓ -1,1%	↓ -7,8%	↓ -24,3%	↓ -14,1%	↑ 12,0%	↓ -0,7%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↓ -9,9%	↓ -17,7%	↓ -25,1%	↓ -16,5%	↑ 7,8%	↓ -13,4%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -0,5%	↑ 8,4%	↓ -39,0%	↓ -16,9%	↑ 5,5%	↓ -1,2%

Τα στοιχεία ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της ΕΕΔ και της ΕΒΕ, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

ΕΙΚΟΝΑ 10. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ*

ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2013	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	755	663	30	30	26	6
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	1.774,2	137,9	51,9	139,3	396,9	1.048,2
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	1.694,8	134,7	47,7	127,2	371,4	1.013,8
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	435,1	46,5	15,8	30,8	110,2	231,6
Αριθμός εργαζομένων	8.939	1.403	413	902	2.534	3.688
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2013	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	87,8%	4,0%	4,0%	3,4%	0,8%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	7,8%	2,9%	7,9%	22,4%	59,1%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	7,9%	2,8%	7,5%	21,9%	59,8%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	10,7%	3,6%	7,1%	25,3%	53,2%
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	15,7%	4,6%	10,1%	28,3%	41,3%
% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2013/ 2012	Σύνολο	0-9	10-19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -5,0%	↓ -4,6%	↓ -28,6%	↑ 11,1%	↑ 4,0%	↑ 0,0%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↑ 2,2%	↓ -6,3%	↓ -28,4%	↓ -3,1%	↑ 1,5%	↑ 6,9%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↑ 0,7%	↓ -10,5%	↓ -28,7%	↓ -5,8%	↑ 0,6%	↑ 5,4%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↓ -27,2%	↓ -17,6%	↓ -21,8%	↓ -18,1%	↓ -23,5%	↓ -31,8%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -4,7%	↓ -5,8%	↓ -27,2%	↑ 6,1%	↑ 4,5%	↓ -9,0%

Τα στοιχεία ενδέχεται να διαφέρουν από τα αντίστοιχα της ΕΕΔ και της ΕΒΕ, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Όπως φαίνεται από τις σχετικές κατανομές, σε όρους **αριθμού επιχειρήσεων**, τα υψηλότερα ποσοστά, τόσο στα Τρόφιμα σε ποσοστό 95%, όσο και στα Ποτά σε ποσοστό 88%, συγκεντρώνουν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλ. εκείνες στις οποίες ο αριθμός των εργαζομένων τους δεν ξεπερνά τα 9 άτομα.

Σε όρους **κύκλου εργασιών** από την άλλη πλευρά, τα υψηλότερα ποσοστά, τόσο στα Τρόφιμα (36%) και πολύ περισσότερο στα Ποτά (59%), συγκεντρώνουν οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, δηλ. εκείνες στις οποίες ο αριθμός των εργαζομένων τους ξεπερνά τα 250 άτομα. Στα Τρόφιμα, σημαντικό μερίδιο στον κύκλο εργασιών συγκεντρώνουν και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (18%), ενώ στα Ποτά το ποσοστό αυτό είναι μόλις 8%. Αυτό ερμηνεύεται από τη μεγάλη συγκέντρωση και τον υψηλό αριθμό των πολύ μικρών επιχειρήσεων (έως 9 άτομα) στα Τρόφιμα, οι οποίες φθάνουν σχεδόν τις 14.000, έναντι των 663 πολύ μικρών επιχειρήσεων στα Ποτά.

Ως προς την **αξία παραγωγής** και την **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία** στα Τρόφιμα και πάλι η κατανομή δίνει μεγαλύτερο βάρος, όπως άλλωστε είναι αναμενόμενο, στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις (άνω του 36%), ενώ ακολουθούν οι μεγάλες επιχειρήσεις (32% και 30% αντίστοιχα), δηλαδή οι επιχειρήσεις με αριθμό εργαζομένων από 50 έως 249 άτομα. Στα Ποτά, οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν σχεδόν το 60% και 54% αντίστοιχα σε όρους αξίας παραγωγής και την ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας.

Στον **αριθμό των εργαζομένων**, στα Τρόφιμα το μεγαλύτερο ποσοστό κατανέμεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (33%), ενώ ακολουθούν οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις (27%) και οι μεγάλες (από 50 έως 249 άτομα) (27%). Στα Ποτά, μεγάλο ποσοστό των εργαζόμενων του κλάδου (41%) απασχολούνται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ ένα 28% στις μεγάλες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

Η συνολική κατά κεφαλήν κατανάλωση στην Ελλάδα είναι ίση με €12.000 το 2014, σε τρέχουσες τιμές (ΕΙΚΟΝΑ 11). Η συνολική κατά κεφαλή κατανάλωση Τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών το 2014 παρέμεινε σταθερή στα €2.000, ενώ το 2009 βρισκόταν στα €2.600, σημειώνοντας πτώση της τάξης του 23% σωρευτικά από το 2009 έως το 2014. Η κύρια δαπάνη των Ελλήνων καταναλωτών αφορά το κόστος για Στέγαση, ύδρευση και ηλεκτρισμό (€2.500 το 2014), η οποία και συγκεντρώνει το 21% της συνολικής καταναλωτικής δαπάνης, σημειώνοντας ωστόσο μείωση της τάξης του 7,4% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος.

ΕΙΚΟΝΑ 11. ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ*

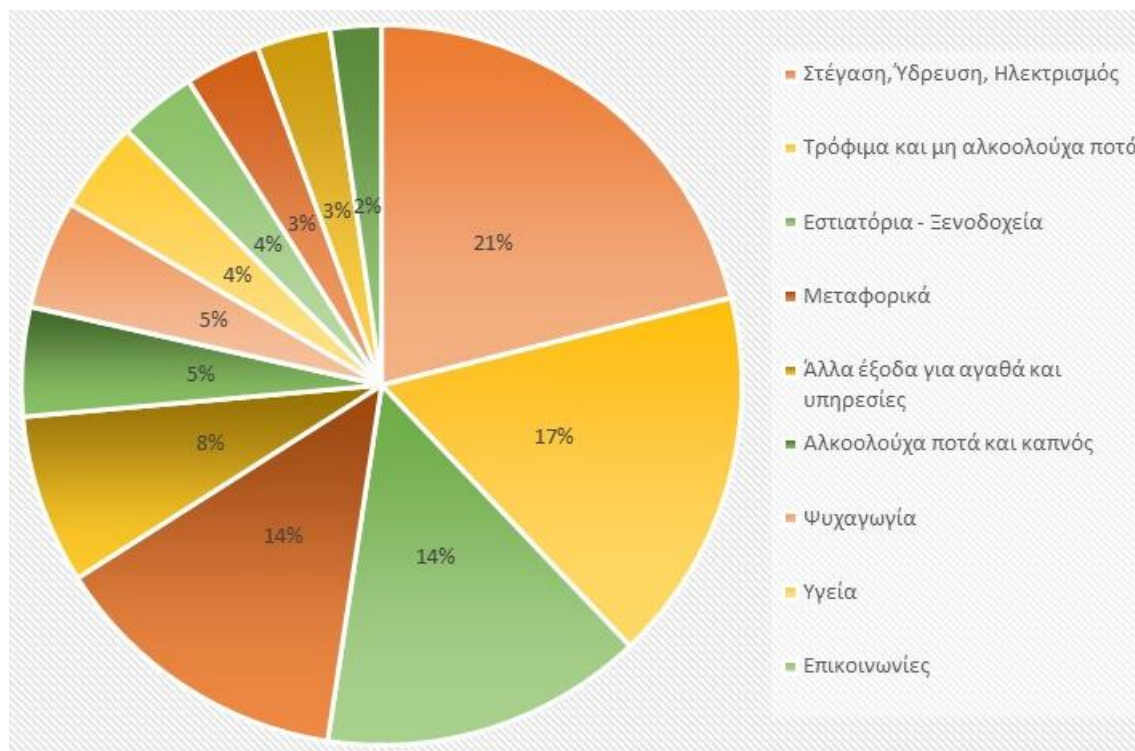
Κατηγορία αγαθών	2009	2013	2014	2014/2013	2014/2009
Σύνολο	15.100	12.200	12.000	↓ -1,6%	↓ -20,5%
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	2.600	2.000	2.000	→ 0,0%	↓ -23,1%
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	700	600	600	→ 0,0%	↓ -14,3%
Ένδυση, υπόδηση	700	400	400	→ 0,0%	↓ -42,9%
Στέγαση, Ύδρευση, Ηλεκτρισμός	3.100	2.700	2.500	↓ -7,4%	↓ -19,4%
Έπιπλα, Εξοπλισμός	700	400	400	→ 0,0%	↓ -42,9%
Υγεία	600	500	500	→ 0,0%	↓ -16,7%
Μεταφορικά	1.800	1.500	1.600	↑ 6,7%	↓ -11,1%
Επικοινωνίες	600	400	400	→ 0,0%	↓ -33,3%
Ψυχαγωγία	700	600	600	→ 0,0%	↓ -14,3%
Εκπαίδευση	400	300	300	→ 0,0%	↓ -25,0%
Εστιατόρια - Ξενοδοχεία	1.800	1.700	1.700	→ 0,0%	↓ -5,6%
Άλλα έξοδα για αγαθά και υπηρεσίες	1.400	900	900	→ 0,0%	↓ -35,7%

Πηγή: Eurostat, National Accounts, Επεξεργασία IOBE

* Τρέχουσες τιμές, € ανά κάτοικο

Ως μερίδιο στη συνολική κατανάλωση, τα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά καταλαμβάνουν το 17% το 2014 (ΕΙΚΟΝΑ 12), δαπάνη η οποία κατατάσσεται δεύτερη σε όρους συνολικής ιδιωτικής κατανάλωσης, ενώ ακολουθούν τα Εστιατόρια και τα Μεταφορικά με μερίδιο 14% αμφότερα. Αξίζει να σημειωθεί ότι τη μεγαλύτερη ποσοστιαία άνοδο καταγράφουν οι δαπάνες για Μεταφορικά (+6,7%) το 2014 σε σχέση με το 2013, ενώ σταθερές παραμένουν οι δαπάνες για τις υπόλοιπες κατηγορίες, οι οποίες ωστόσο αποτελούν ένα μικρό μερίδιο στη συνολική κατανάλωση.

ΕΙΚΟΝΑ 12. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2014

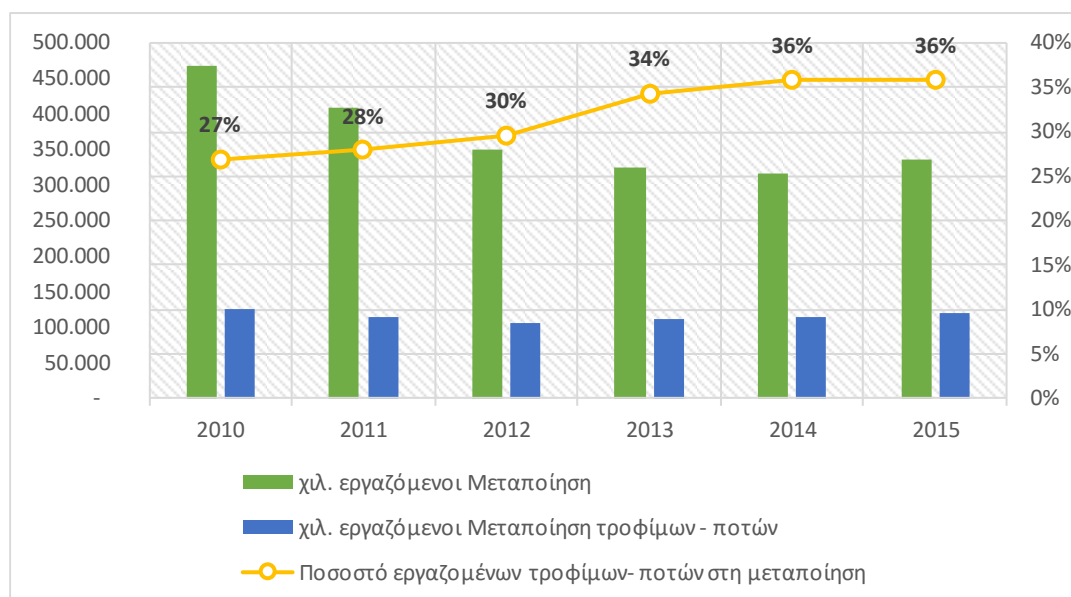

Πηγή: Eurostat, National Accounts, Επεξεργασία ΙΟΒΕ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Η βιομηχανία Τροφίμων αποτελεί το μεγαλύτερο εργοδότη της ελληνικής μεταποίησης. Το μερίδιό της στο σύνολο των εργαζομένων της μεταποίησης καταγράφει αύξηση τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα όμως και της μείωσης του συνολικού εργατικού δυναμικού στις βιομηχανικές επιχειρήσεις της χώρας. Το 2010, το ποσοστό του εργατικού δυναμικού Τροφίμων και Ποτών στο σύνολο της απασχόλησης στη μεταποίηση βρισκόταν στο 27%, ενώ σταδιακά, μέχρι το 2015¹⁰ έφθασε στο 36% (ΕΙΚΟΝΑ 13). Η άνοδος αυτή οφείλεται ως επί το πλείστον στη μείωση του συνολικού αριθμού των εργαζομένων στην εγχώρια μεταποίηση. Συγκεκριμένα, η πτώση του αριθμού των απασχολούμενων στο σύνολο της μεταποίησης της χώρας από το 2009 έως το 2014 καταγράφει σωρευτικές απώλειες της τάξης του -9%, όταν η αντίστοιχη σωρευτική μεταβολή στα τρόφιμα και ποτά είναι κατά πολύ χαμηλότερη (-3%). Έτσι, το μερίδιο των απασχολούμενων των τροφίμων και ποτών ως προς το σύνολο του μεταποιητικού τομέα βαίνει αυξανόμενο¹¹.

ΕΙΚΟΝΑ 13. ΠΛΗΘΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία IOBE

¹⁰ Για το 2015 τα διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι ο μέσος όρος των τριών πρώτων τριμήνων του έτους

¹¹ Τα στοιχεία ενδέχεται να παρουσιάζουν αποκλίσεις συγκριτικά με τα αντίστοιχα της Eurostat

Από το 2013 και μετά, η πτωτική τάση στον αριθμό των εργαζομένων στα τρόφιμα και ποτά αλλάζει και ο ρυθμός μεταβολής βαίνει θετικός. Το 2015, οι εργαζόμενοι στη μεταποίηση τροφίμων και ποτών αυξάνονται κατά 5,7%, φθάνοντας τους 120 χιλιάδες περίπου. Αντίστοιχη, κατά το ίδιο έτος, είναι και η άνοδος στο σύνολο της μεταποίησης (ΕΙΚΟΝΑ 14).

ΕΙΚΟΝΑ 14. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία IOBE

Από τους υποκλάδους των τροφίμων και ποτών το 2015, σχεδόν όλοι παρουσιάζουν αυξημένο αριθμό εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, τα Είδη αρτοποιίας, ο υποκλάδος με τους περισσότερους εργαζόμενους (55 χιλ. το 2015), καταγράφει άνοδο της τάξης του 9% το 2015 σε σχέση με το 2014. Τα Άλλα είδη διατροφής, ο δεύτερος κατά σειρά μεγαλύτερος υποκλάδος σε όρους εργατικού δυναμικού, αύξησε το δυναμικό του το 2015 κατά 2%, φθάνοντας τις 12,8 χιλ. εργαζομένων. Τα Γαλακτοκομικά παρουσιάζουν άνοδο της απασχόλησης κατά 14% το 2015, με 10,5 χιλ. εργαζομένους, ενώ σημαντική είναι η αύξηση του εργατικού δυναμικού στον κλάδο των Ζωοτροφών, ο οποίος υπερδιπλασιάζει τους απασχολούμενούς του στους 1.600 (ΕΙΚΟΝΑ 15).

Εξαιρέση στην ανοδική πορεία της απασχόλησης του τομέα το 2015 αποτελούν τα Ποτά και το Κρέας, κλάδοι οι οποίοι σημειώνουν πτώση στον αριθμό των εργαζομένων τους, της τάξης του 18% και 12% αντίστοιχα.

ΕΙΚΟΝΑ 15. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ

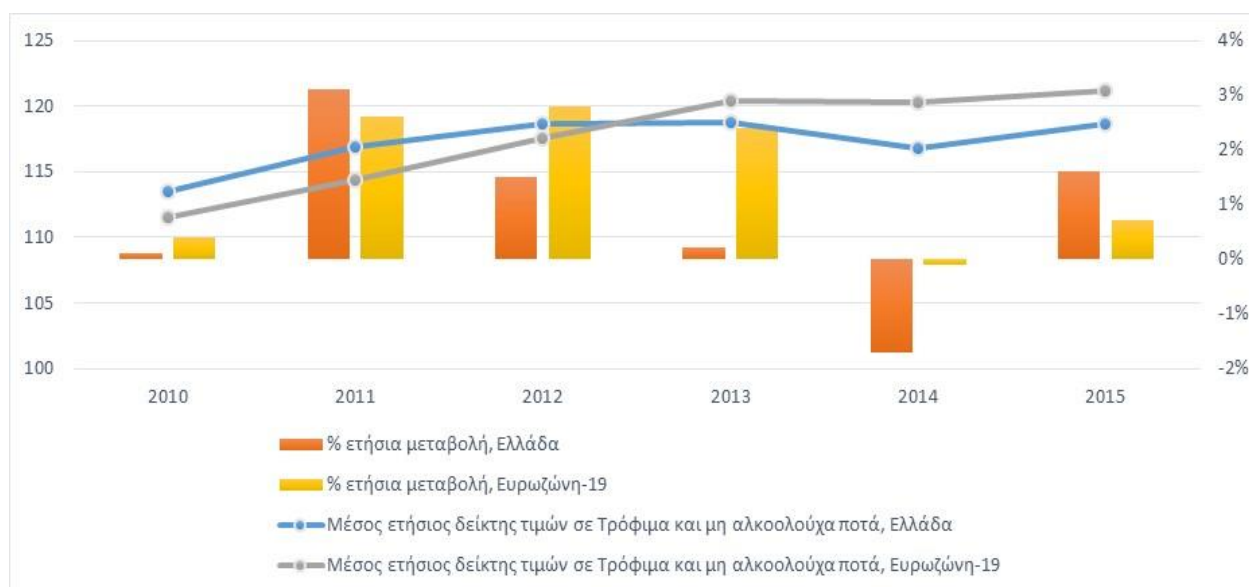
Κλάδος	Αριθμός εργαζομένων 2014	Αριθμός εργαζομένων 2015	% μεταβολή 2015/2014	
ΤΡΟΦΙΜΑ	113.507	119.942	↑	6%
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	50.425	55.061	↑	9%
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	12.596	12.866	↑	2%
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	12.187	12.332	↑	1%
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	9.232	10.513	↑	14%
Ποτοποιία	10.150	8.326	↓	-18%
Επεξεργασία-συντήρηση κρέατος-παραγωγή προϊόντων κρέατος	8.168	7.225	↓	-12%
Επεξεργασία & συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών & μαλακίων	3.570	4.976	↑	39%
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	3.944	4.092	↑	4%
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, αμύλων-προϊόντων αμύλου	2.617	2.943	↑	12%
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	617	1.607	↑	160%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία ΙΟΒΕ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ

Σε όρους τιμών, από τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή Τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών προκύπτει ότι η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του εγχώριου δείκτη για το 2015 ήταν ιδιαίτερα χαμηλή, της τάξης του 1,6%. Το 2014, η αντίστοιχη μεταβολή ήταν αρνητική (-1,7%), ενώ σε σχέση με την Ευρωζώνη¹², οι τιμές των τροφίμων στην Ελλάδα την τελευταία τριετία βρίσκονται σε χαμηλότερα επίπεδα (ΕΙΚΟΝΑ 16).

ΕΙΚΟΝΑ 16. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Πηγή: Eurostat, HICP., Επεξεργασία IOBE

Ως προς τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή στα επιμέρους σχετιζόμενα με τα τρόφιμα αγαθά, το 2015 καταγράφεται εγχωρίως οριακή πτώση τιμών στο Κρέας (-0,1%), ενώ στα υπόλοιπα αγαθά τροφίμων, σε αντίθεση με το 2014, η τάση είναι θετική και εντονότερη στα Έλαια και λιπαρά (8,8%) και τα Λαχανικά (6,1%) (ΕΙΚΟΝΑ 17). Στα μη αλκοολούχα, αλλά και στα αλκοολούχα ποτά, η τάση μεταβολής των τιμών στη χώρα είναι οριακώς αρνητική το 2015 (-0,1%).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε όρους Ευρωζώνης, καταγράφεται οριακώς ανοδική τάση το 2015 στα τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά, ενώ τέλος, και σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με τις μετρήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), το 2015 σε σχέση με το 2014, οι τάσεις σε βασικά αγαθά τροφίμων είναι εν γένει καθοδικές (ΕΙΚΟΝΑ 18).

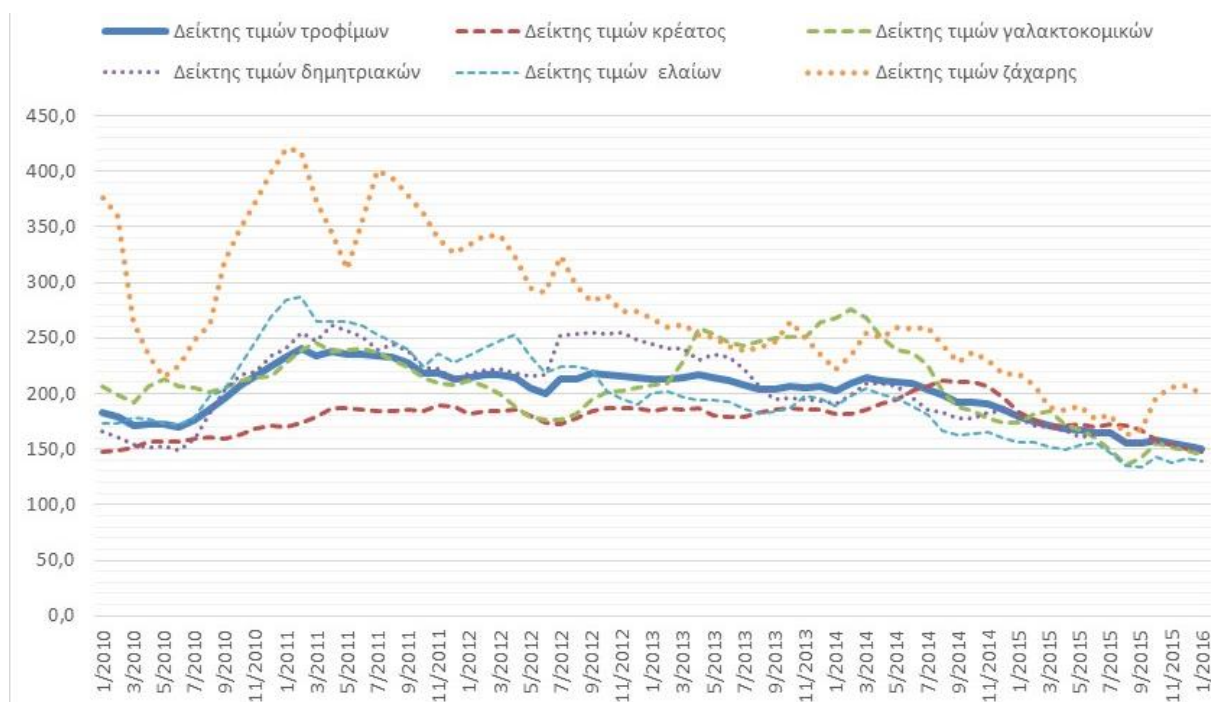
¹² Στην ΕΕ, οι αντίστοιχες μεταβολές είναι αντίστοιχες και παραπλήσιες εκείνων της Ευρωζώνης

ΕΙΚΟΝΑ 17. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κατηγορία αγαθών	ΕΥΡΩΖΩΝΗ-19			ΕΛΛΑΔΑ		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	↑ 1,3	↑ 0,4	↑ 0,0	↓ -0,9	↓ -1,4	↓ -1,1
ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	↑ 2,4	↓ -0,1	↑ 0,7	↑ 0,2	↓ -1,7	↑ 1,6
ΤΡΟΦΙΜΑ	↑ 2,7	↓ -0,1	↑ 0,7	↑ 0,3	↓ -1,7	↑ 1,8
ΨΩΜΙ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	↑ 1,5	↑ 0,2	↑ 0,4	↓ -2,4	↓ -1,4	↑ 0,9
ΚΡΕΑΣ	↑ 2,7	↑ 0,3	↓ -0,2	↑ 0,7	↓ -0,8	↓ -0,1
ΨΑΡΙ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ	↑ 1,7	↑ 1,6	↑ 1,5	↑ 0,1	↓ -2,5	↑ 0,9
ΓΑΛΑ, ΤΥΡΙ, ΑΥΓΑ	↑ 1,6	↑ 2,4	↓ -1,9	↑ 0,9	↑ 1,6	↑ 0,0
ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΑΡΑ	↑ 5,3	↓ -1,5	↑ 3,0	↓ -1,2	↑ 0,6	↑ 8,8
ΦΡΟΥΤΑ	↑ 6,8	↓ -3,2	↑ 3,7	↑ 2,4	↓ -8,3	↑ 2,8
ΛΑΧΑΝΙΚΑ	↑ 4,4	↓ -3,3	↑ 4,3	↑ 2,4	↓ -5,6	↑ 6,1
ΖΑΧΑΡΗ, ΜΑΡΜΕΛΑΔΑ, ΜΕΛΙ, ΣΟΚΟΛΑΤΑ, ΖΑΧΑΡΩΤΑ	↑ 1,4	↓ -0,1	↑ 0,4	↓ -1,0	↓ -1,1	↑ 2,2
ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ	↑ 0,9	↓ -0,6	↓ -0,6	↓ -1,1	↑ 0,8	↑ 3,2
ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	↑ 0,1	↓ -0,1	↑ 0,5	↓ -3,7	↓ -1,2	↓ -0,1
ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ	↓ -1,6	↓ -0,6	↑ 2,8	↓ -2,3	↓ -0,7	↑ 5,7
ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΝΕΡΟ, ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ, ΧΥΜΟΙ	↑ 0,9	↑ 0,1	↓ -0,6	↓ -4,3	↓ -1,4	↓ -1,9
ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	↑ 2,7	↑ 2,1	↑ 0,8	↓ -0,6	↑ 0,7	↓ -0,1
ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ	↑ 2,0	↑ 1,7	↑ 0,6	↓ -0,1	↑ 0,8	↑ 1,2
ΚΡΑΣΙ	↑ 3,2	↑ 1,8	↑ 0,7	↑ 1,5	↑ 1,2	↓ -0,7
ΜΠΥΡΑ	↑ 2,3	↑ 2,6	↑ 1,0	↓ -3,5	↑ 0,0	↓ -1,4

Πηγή: Eurostat, HICP., Επεξεργασία ΙΟΒΕ

ΕΙΚΟΝΑ 18. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πηγή: FAO, Επεξεργασία ΙΟΒΕ

Στον πίνακα που ακολουθεί (ΕΙΚΟΝΑ 19) παρατίθενται οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές του Δείκτη Τιμών Παραγωγού στους υποκλάδους των Τροφίμων σε Ελλάδα, ΕΕ-28 και Ευρωζώνη. Οι μεταβολές του συνολικού δείκτη τροφίμων κυμαίνονταν στο 2% και 0,2% για το 2013 και 2014, αντίστοιχα. Στη Μεταποίηση συνολικά, οι αρνητικές μεταβολές του εγχώριου δείκτη είναι διαχρονικά υψηλότερες σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς δείκτες.

ΕΙΚΟΝΑ 19. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κλάδος	Ευρωζώνη - 19		Ελλάδα	
	2013	2014	2013	2014
Μεταποίηση	↓ -0,4	↓ -0,9	↓ -2,0	↓ -2,7
Τρόφιμα	↑ 2,5	↓ -1,0	↑ 1,9	↑ 0,2
Κρέας	↑ 2,1	↓ -1,8	↑ 0,5	↓ -0,5
Ψάρια	↑ 1,5	↓ -0,1	↑ 1,5	↑ 4,4
Φρούτα και λαχανικά	↑ 2,6	↑ 0,5	↑ 2,6	↑ 0,7
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↑ 1,6	↓ -6,5	↑ 8,7	↑ 2,5
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑ 4,8	↑ 2,1	↑ 1,1	↑ 1,6
Προϊόντα αλευρόμυλων	↑ 1,8	↓ -4,8	↓ -0,1	↓ -2,5
Αρτοποιία και αλευρώδη	↑ 1,6	↑ 0,9	↓ -0,4	↑ 0,1
Άλλα είδη διατροφής	↑ 0,8	↑ 0,2	↑ 0,4	↓ -0,9
Ζωοτροφές	↑ 3,4	↓ -6,1	↑ 3,5	↓ -2,9
Ποτοποιία	↑ 2,6	↑ 1,1	↑ 1,5	↓ -0,2

Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

Σε επίπεδο υποκλάδων, ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού παρουσιάζει μικτές τάσεις το 2014 στην Ελλάδα, με τα Ψάρια (4,4%), τα Έλαια (2,5%) και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (1,6%) να καταγράφουν την υψηλότερη άνοδο. Οριακή είναι η άνοδος στα Φρούτα (0,7%) αλλά και στα Είδη Αρτοποιίας (0,1%). Στον αντίποδα οι κλάδοι των Προϊόντων αλευρομύλων (-2,5%), και οι Ζωοτροφές (-2,9%) καταγράφουν τη μεγαλύτερη μείωση. Αντίστοιχα, η μεγαλύτερη πτώση του δείκτη το 2014, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προέρχεται κυρίως από τα Έλαια, τις Ζωοτροφές αλλά και από τα προϊόντα αλευρόμυλων, ενώ η υψηλότερη άνοδος τιμών παραγωγού στα Γαλακτοκομικά.

Στο Διάγραμμα που ακολουθεί (ΕΙΚΟΝΑ 20) παρουσιάζονται οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στο Δείκτη Τιμών Παραγωγού και στους 25 κλάδους της Μεταποίησης. Εκτός από τα Τρόφιμα, όπου καταγράφεται οριακή άνοδος το 2014 εγχωρίως, σε άλλους 6 κλάδους σημειώνεται αύξηση στο σχετικό δείκτη, με μεγαλύτερη εκείνη στην Παραγωγή προϊόντων καπνού (1,5%) και στην Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (1,2%). Σε 17 κλάδους της Μεταποίησης, ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού κινείται αρνητικά το 2014, με μικρότερη τη μείωση στις Κατασκευές επίπλων (-0,1%) και μεγαλύτερη στην Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου (-7,9%). Αρνητική μεταβολή του Δείκτη

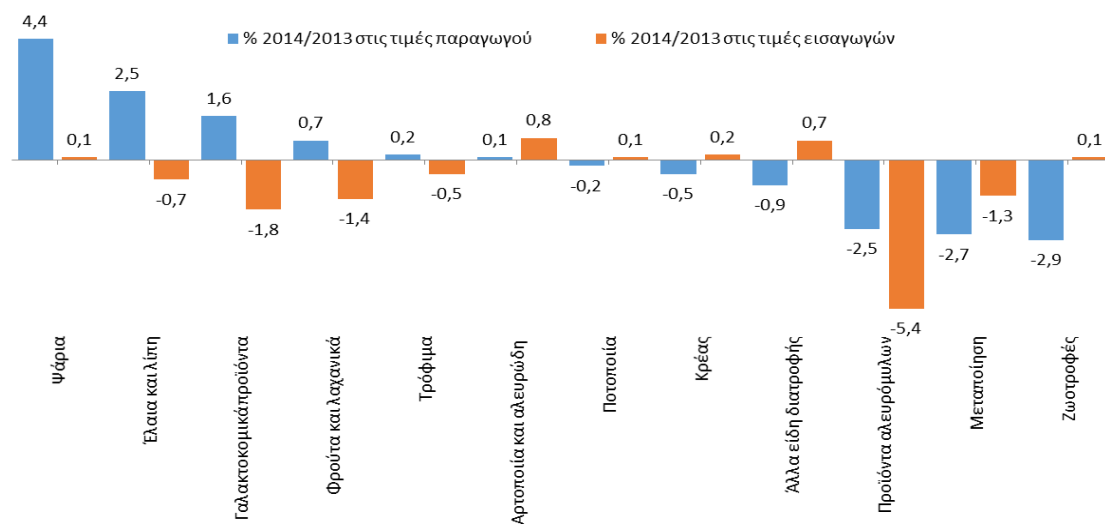
τιμών παραγωγού καταγράφεται και στην Ποτοποιία (-0,2%). Τέλος, από τη σύγκριση των μεταβολών των τιμών παραγωγού και των τιμών εισαγωγών στην Ελλάδα το 2014 σε σχέση με το 2013 (ΕΙΚΟΝΑ 21), προκύπτει ότι οι μεταβολές στις τιμές εισαγωγών στους κλάδους της Αρτοποιίας, είναι υψηλότερες σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταβολές των τιμών παραγωγού. Αντιθέτως, οι τιμές παραγωγού στα Ψάρια καταγράφουν υψηλότερη αύξηση από τις τιμές εισαγωγών (4,4% έναντι οριακής αύξησης 0,1%). Στα Έλαια και λίπη ωστόσο, η θετική μεταβολή στην τιμή παραγωγού το 2014 ήταν υψηλή (2,5%), όταν η αντίστοιχη μεταβολή στην τιμή εισαγωγών ήταν αρνητική (-0,7%).

ΕΙΚΟΝΑ 20. ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ. 2014/2013

Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

ΕΙΚΟΝΑ 21. ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2014/2013 ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

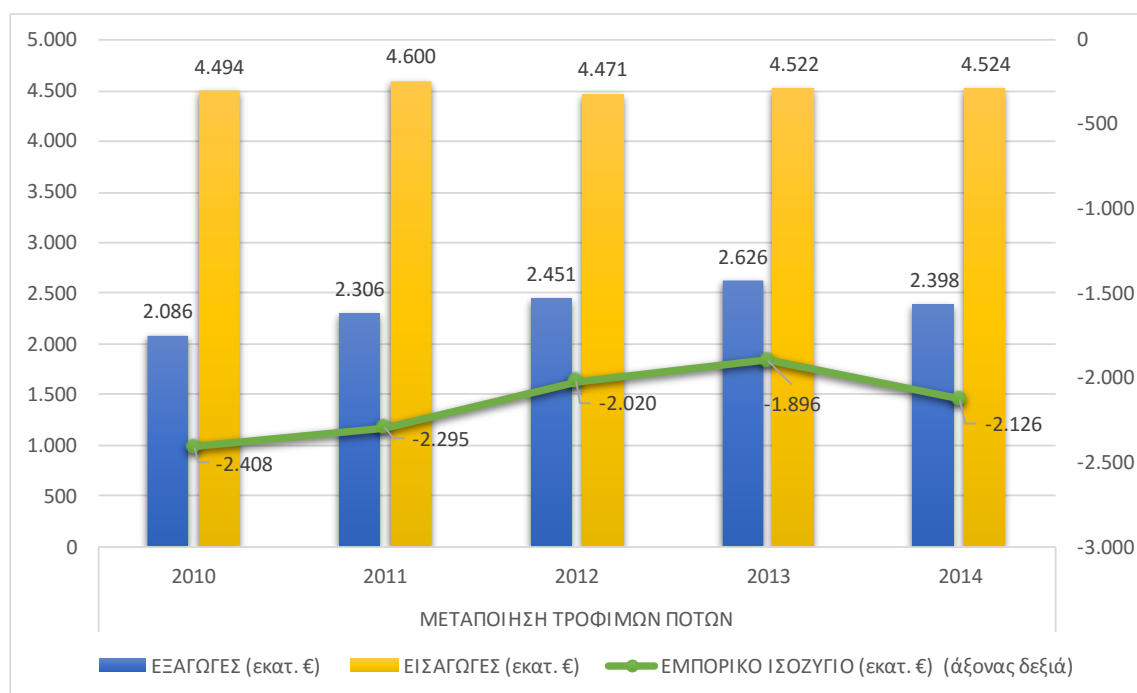

Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία IOBE

ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Σε όρους εξωτερικού εμπορίου, το 2014 ο κλάδος τροφίμων και ποτών σημείωσε αύξηση του εμπορικού του ελλείμματος στα €2,1 δις., από περίπου €1,9 δις. το 2013 (ΕΙΚΟΝΑ 22)¹³. Η άνοδος αυτή στο εμπορικό έλλειμμα του κλάδου προήλθε από την πτώση των εξαγωγών το 2014 κατά περίπου 9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ήτοι κατά σχεδόν €228 εκατ. Οι εισαγωγές του κλάδου παρέμειναν στα ίδια επίπεδα, χωρίς να καταγράψουν αξιοσημείωτες μεταβολές, κυμαινόμενες στα €4,5 δις. Ως εκ τούτου, η σχετική σταθερότητα στις εισαγωγές, σε συνδυασμό με τη μείωση των εξαγωγών οδήγησαν στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος το 2014. Ένα χρόνο πριν, κατά το 2013, το εμπορικό έλλειμμα τροφίμων και ποτών είχε διαμορφωθεί στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας πενταετίας.

ΕΙΚΟΝΑ 22. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Πηγή: Eurostat, Prodcorn, -exports-imports. Επεξεργασία IOBE

¹³ Τα στοιχεία του εμπορίου προέρχονται από τη βάση δεδομένων της Eurostat, Prodcorn, η οποία έχει στοιχεία παραγωγής και εμπορίου ανά υποκλάδο μεταποίησης, σύμφωνα με την NACE REV. 2 κωδικοποίηση, αλλά αφορούν πωλούμενες ποσότητες. Ως εκ τούτου μπορεί να υπάρχουν μικρές αποκλίσεις σε σχέση με τη βάση Comext και τη συνδυασμένη ονοματολογία. Δεν έχουν συμπεριληφθεί στο δείγμα τρεις κωδικοί της Prodcorn για τα τρόφιμα, οι οποίοι αφορούν την προετοιμασία γευμάτων και είναι μη κατατασσόμενοι στους 9 βασικούς υποκλάδους. Η άντληση των στοιχείων διεθνούς εμπορίου πραγματοποιήθηκε από την Prodcorn, προκειμένου να υπάρχει ακριβής αντιστοίχιση στην ομαδοποίηση κατά τριψήφιο κωδικό ΣΤΑΚΟΔ στον κλάδο των τροφίμων.

Σε όρους του λόγου εξαγωγών -εισαγωγών στη μεταποίηση τροφίμων και ποτών, δηλαδή ως προς το μερίδιο των εγχώριων εξαγωγών προς τις αντίστοιχες εισαγωγές, αυτό κυμαίνεται το 2014 στο 53% (από 58% το 2013), έχοντας καταγράψει σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2010, όταν και βρισκόταν κάτω από το 1/2 (46%).

Στο σύνολο των τροφίμων, ποτών και καπνού, δηλ. σε όλη την παραγωγική αλυσίδα αξίας τροφίμων, μαζί με την αγροτική παραγωγή, το αντίστοιχο έλλειμμα διαμορφώνεται το 2014 στα €1,3 περίπου δις, έχοντας μειωθεί σε σχέση με το 2013 κατά 7,3% (ΕΙΚΟΝΑ 23). Η μείωση του ελλείμματος στην περίπτωση του συνόλου των τροφίμων που εξάγει η χώρα, εκπορεύεται από την άνοδο των εξαγωγών το 2014 κατά 2,5%, με τις εισαγωγές και εδώ να παραμένουν σταθερές σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ο δείκτης εξαγωγών/ εισαγωγών στο σύνολο του εμπορίου τροφίμων κυμαίνεται στο 77% το 2014, έχοντας αυξηθεί κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2010.

Τέλος, το σύνολο του διεθνούς εμπορίου της χώρας, αυτό καταγράφει έλλειμμα της τάξης των €20,8 δις το 2014, έχοντας αυξηθεί από τα €19,3 δις το 2013. Η άνοδος του ελλείμματος στο σύνολο των εμπορεύσιμων αγαθών προέρχεται από την ταυτόχρονη μείωση των εξαγωγών κατά 1,2% και την άνοδο των εισαγωγών κατά 2,6%.

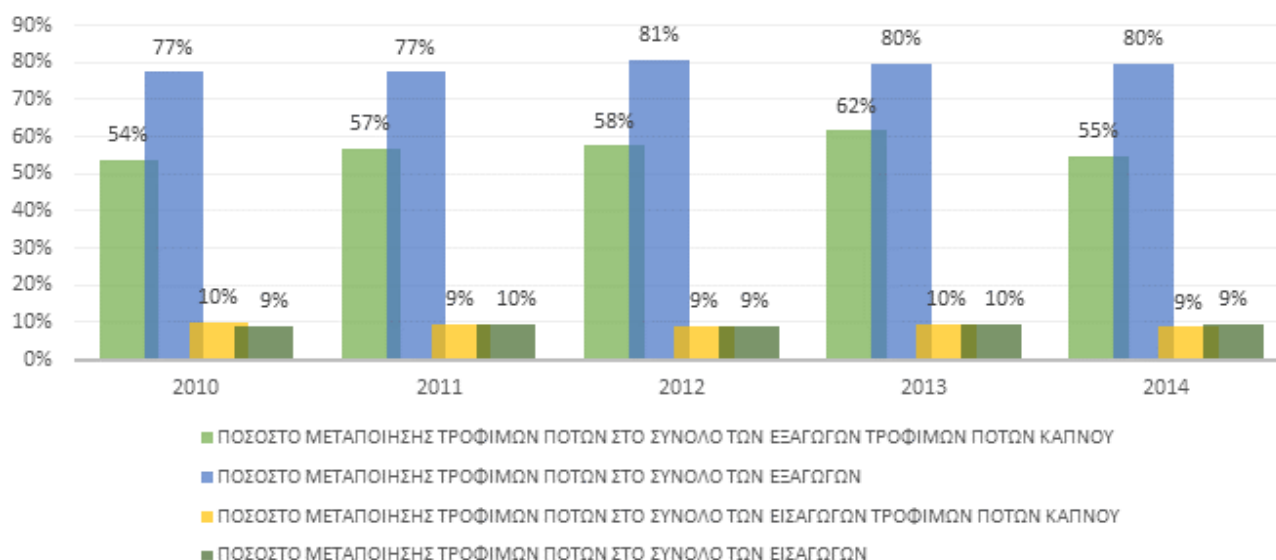
ΕΙΚΟΝΑ 23. ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΟΤΩΝ				
	2010	2011	2012	2013	2014
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (εκατ. €)	-2.408	-2.295	-2.020	-1.896	-2.126
ΕΞΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	2.086	2.306	2.451	2.626	2.398
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	4.494	4.600	4.471	4.522	4.524
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ/ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	46%	50%	55%	58%	53%
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΟΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ				
	2010	2011	2012	2013	2014
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (εκατ. €)	-1.920	-1.873	-1.286	-1.384	-1.283
ΕΞΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	3.880	4.064	4.253	4.247	4.353
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	5.801	5.937	5.539	5.631	5.636
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ/ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	67%	68%	77%	75%	77%
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ				
	2010	2011	2012	2013	2014
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (εκατ. €)	-29.391	-24.062	-21.701	-19.250	-20.784
ΕΞΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	21.083	24.353	27.593	27.559	27.220
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (εκατ. €)	50.474	48.415	49.293	46.808	48.004
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ/ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	42%	50%	56%	59%	57%

Πηγή: Eurostat, Prodcorn,-exports-imports, International trade.Επεξεργασία IOBE

Στο παρακάτω διάγραμμα (ΕΙΚΟΝΑ 24) αποτυπώνονται τα ποσοστά των εξαγωγών και των εισαγωγών της μεταποίησης των τροφίμων και ποτών, αφενός ως προς το σύνολο τροφίμων ποτών και καπνού και αφετέρου ως προς το σύνολο των εμπορεύσιμων αγαθών της χώρας. Έτσι, οι εξαγωγές στα μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά αποτελούν πάνω από το ήμισυ των εξαγωγών (55% το 2014, από 62% το 2013) στο σύνολο των εξαγωγίμων τροφίμων και ποτών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό εισαγόμενων μεταποιημένων τροφίμων και ποτών στο σύνολο των τροφίμων είναι αρκετά μεγαλύτερο (80% το 2014). Στο σύνολο δε των εξαγωγών της χώρας, όπως και στο σύνολο των εισαγωγών, τα μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά αποτελούν το 9-10% σταθερά τα τελευταία χρόνια.

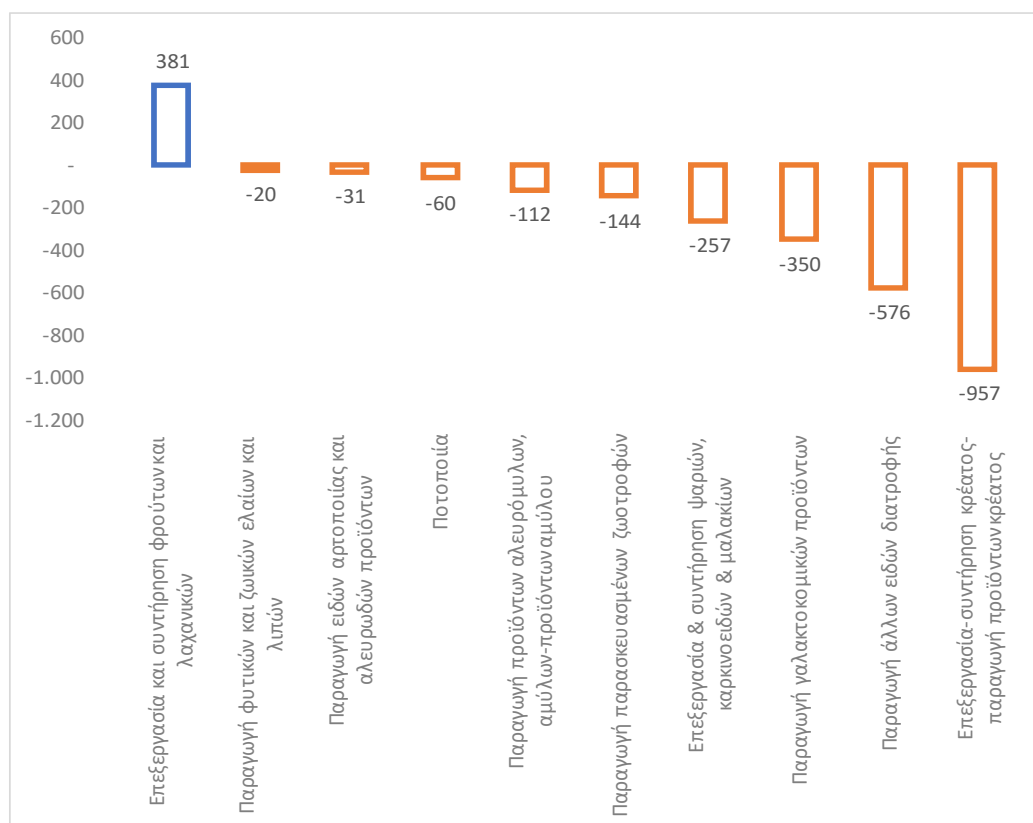
ΕΙΚΟΝΑ 24. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πηγή: Eurostat, Prodcom, -exports-imports, International trade Επεξεργασία IOBE

Περνώντας στους βασικούς υποκλάδους τροφίμων και ποτών, τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο το 2014. Οι υπόλοιποι κλάδοι καταγράφουν εμπορικό έλλειμμα. Το υψηλότερο έλλειμμα σε όρους εμπορικού ισοζυγίου παρουσιάζει ο κλάδος επεξεργασμένου κρέατος, φθάνοντας τα €957 εκατ. Από τους υπόλοιπους υποκλάδους, τα σχετικά ελλειμματικά εμπορικά ισοζύγια είναι υψηλότερα στα άλλα είδη διατροφής, τα γαλακτοκομικά προϊόντα και τα επεξεργασμένα ψάρια. Στην παραγωγή ελαίων και λιπών, αλλά και στα είδη αρτοποιίας, το σχετικό έλλειμμα είναι σχετικά χαμηλό το 2014 (ΕΙΚΟΝΑ 25).

ΕΙΚΟΝΑ 25. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ.€). 2014

Πηγή: Eurostat, Prodcorn, -exports-imports, Επεξεργασία IOBE

Στους πίνακες που ακολουθούν (ΕΙΚΟΝΑ 26 και ΕΙΚΟΝΑ 27) παρουσιάζονται αναλυτικά ανά μεταποιητικό υποκλάδο τροφίμων από το 2010 έως το 2014, οι εμπορικές ροές τους. Αξίζει να αναφερθεί ότι τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο καθόλα τα έτη από το 2010 έως το 2014, ενώ πλεονασματικό ήταν και το ισοζύγιο των ελαίων και λιπών από το 2011 έως και το 2013, όταν και έφθανε τα €260 εκατ.

Σωρευτικά για την περίοδο 2010-2014, το εμπορικό ισοζύγιο των περισσότερων κλάδων των μεταποιημένων τροφίμων έχει αυξηθεί. Συγκεκριμένα, ο κλάδος των ποτών έχει μειώσει σημαντικά το έλλειμμα του από €212 εκατ. το 2010, σε €60 εκατ. το 2014, ενώ αξιοσημείωτη μείωση του ελλείμματος κατά €137 εκατ. καταγράφουν και τα γαλακτοκομικά προϊόντα κατά την περίοδο αυτή. Τα άλλα είδη διατροφής και οι παρασκευασμένες ζωοτροφές ωστόσο παρουσιάζουν άνοδο του εμπορικού τους ελλείμματος σωρευτικά από το 2010 έως το 2014.

ΕΙΚΟΝΑ 26. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €)

ΕΞΑΓΩΓΕΣ	2010	2011	2012	2013	2014
Σύνολο	2.086	2.306	2.451	2.626	2.398
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	584	626	669	648	613
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	316	338	360	410	479
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	356	405	457	645	385
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	312	316	320	327	317
Ποτοποιία	170	198	203	191	198
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, αμύλων-προϊόντων αμύλου	94	111	110	99	113
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	96	99	97	95	97
Επεξεργασία & συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών & μαλακίων	68	101	116	90	90
Επεξεργασία-συντήρηση κρέατος- παραγωγή προϊόντων κρέατος	72	91	97	99	88
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	17	20	20	22	18

Πηγή: Eurostat, Prodcorn, -exports-imports, Επεξεργασία IOBE

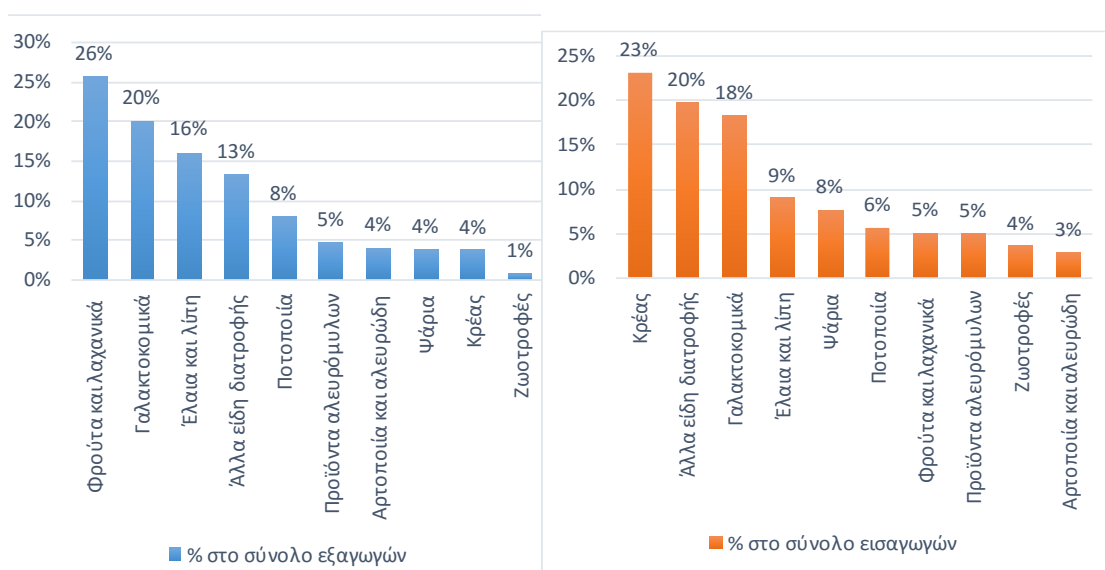
ΕΙΚΟΝΑ 27. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €)

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	2010	2011	2012	2013	2014
Σύνολο	4.494	4.600	4.471	4.522	4.524
Επεξεργασία-συντήρηση κρέατος- παραγωγή προϊόντων κρέατος	1.041	1.078	1.091	1.059	1.045
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	833	893	882	888	893
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	804	827	772	832	829
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	371	360	387	385	404
Επεξεργασία & συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών & μαλακίων	331	353	334	331	347
Ποτοποιία	382	320	280	270	258
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	234	241	232	234	232
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, αμύλων-προϊόντων αμύλου	215	253	226	235	225
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	149	150	142	157	163
Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	132	126	125	130	128

Πηγή: Eurostat, Prodcorn, -exports-imports, Επεξεργασία IOBE

Ως προς το ποσοστό συμμετοχής κάθε κλάδου στο σύνολο των εμπορικών ροών των μεταποιημένων τροφίμων και ποτών, τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό εξαγωγών (26%), ενώ ακολουθούν τα γαλακτοκομικά (20%), τα έλαια και λίπη (16%) και τα άλλα είδη διατροφής (13%). Αντίστοιχα, στις εισαγωγές, πρώτα στη σχετική κατάταξη βρίσκονται το κρέας (23%), τα άλλα είδη διατροφής (20%) και τα γαλακτοκομικά (18%) (ΕΙΚΟΝΑ 28).

ΕΙΚΟΝΑ 28. ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ. 2014

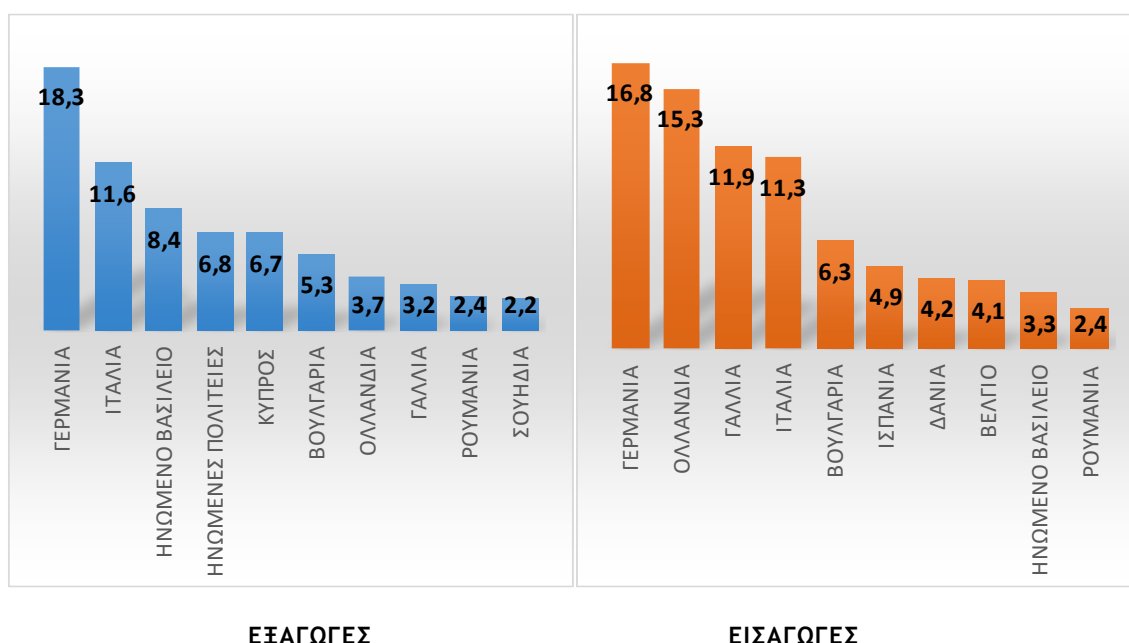
Πηγή: Eurostat, Prodcorn, -exports-imports, Επεξεργασία IOBE

Σε σχέση με τους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της χώρας ως προς τις εξαγωγές μεταποιημένων τροφίμων και ποτών, την πρώτη θέση κατέχει σταθερά η Γερμανία, με ποσοστό 18,3% επί του συνόλου, ενώ ακολουθεί η Ιταλία (11,6%), το Ην. Βασίλειο (8,4%), οι ΗΠΑ (6,8%) και η Κύπρος (6,7%) (ΕΙΚΟΝΑ 29). Την πρώτη δεκάδα των βασικών χωρών στις οποίες εξάγει η χώρα μεταποιημένα τρόφιμα συμπληρώνουν χώρες της ΕΕ. Συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες στις οποίες εξάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν σχεδόν το 70% του συνόλου των εξαγωγών. Εκτός δεκάδας, σε υψηλές όμως θέσεις βρίσκεται και η Αυστραλία (11^η θέση), στην οποία εξάγεται σχεδόν το 2% του συνόλου, αλλά και η Αλβανία και ο Καναδάς (1,7% και 1,6% αντίστοιχα, στην 13^η και 15^η θέση).

Ως προς τις εισαγωγές, ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της χώρας σε προϊόντα μεταποιημένων τροφίμων και ποτών το 2014 είναι επίσης η Γερμανία, από την οποία εισάγεται το 16,8% των αγαθών, η Ολλανδία (15,3%), η Γαλλία (12%), η Ιταλία (11,3%)

και η Βουλγαρία (6,3%). Την πρώτη δεκάδα των εισαγωγών μεταποιημένων τροφίμων και ποτών συμπληρώνουν επίσης χώρες της ΕΕ. Συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες από τις οποίες εισάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν το 80% του συνόλου των εισαγωγών. Από τις χώρες εκτός ΕΕ, ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος στις εισαγωγές προϊόντων τροφίμων το 2014 είναι η Αργεντινή, η οποία βρίσκεται στην 11^η θέση, με μερίδιο της τάξης του 2,1%, αλλά και η Ινδονησία (1,1%, 14^η θέση) και η Τουρκία (0,9%, 15^η θέση).

ΕΙΚΟΝΑ 29. ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (% επί του συνόλου). 2014

Πηγή: Eurostat, ComExt. Επεξεργασία IOBE

ΕΝΟΤΗΤΑ 6. ΒΑΣΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Τα στοιχεία που ακολουθούν για τη χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου τροφίμων και ποτών βασίζονται σε δείγμα επιχειρήσεων το οποίο ελήφθη από τη βάση δεδομένων της Infobank-Hellastat, με βάση την παλαιά κωδικοποίηση του κλάδου (ΣΤΑΚΟΔ - 03, Κλάδος 15: Τρόφιμα και Ποτά). Τα στοιχεία που ακολουθούν, τα οποία αφορούν τα έτη 2013 και 2014, βασίζονται σε δείγμα πάνελ (διαχρονικά κοινό) 1.132 επιχειρήσεων από τους βασικούς υποκλάδους των τροφίμων. Από το δείγμα των 1.132 επιχειρήσεων, η σχετική κατανομή τους στους εννέα κλάδους κατά την παλαιά ΣΤΑΚΟΔ-2003, έχει ως εξής: οι περισσότερες προέρχονται από την Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής (320 επιχειρήσεις), ακολουθεί η Επεξεργασία φρούτων και λαχανικών (184 επιχ.), τα Ποτά (156 επιχ.), η Παραγωγή, επεξεργασία και συντήρηση κρέατος (128 επιχ.), η Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών (116 επιχ.), η Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων (113 επιχ.), η Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών (48 επιχ.), η Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων (41 επιχ.) και η Επεξεργασία και συντήρηση βρώσιμων αλιευμάτων (26 επιχ.).

Στον πίνακα που ακολουθεί (ΕΙΚΟΝΑ 30) παρουσιάζονται τα αθροιστικά στοιχεία των 1.132 επιχειρήσεων για το 2014 και το 2013 σε όρους μικτών αποτελεσμάτων, καθαρών αποτελεσμάτων προ φόρων, κύκλου εργασιών, ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων. Ο «τζίρος» του συνόλου των εξεταζόμενων επιχειρήσεων το 2014 κυμάνθηκε στα €11,36 δις, σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 2013 (€11,38 δις). Τα μικτά και καθαρά αποτελέσματα του συνόλου του δείγματος για το 2014 παρουσιάζουν άνοδο της τάξης των €66 και €102 εκατ. αντίστοιχα.

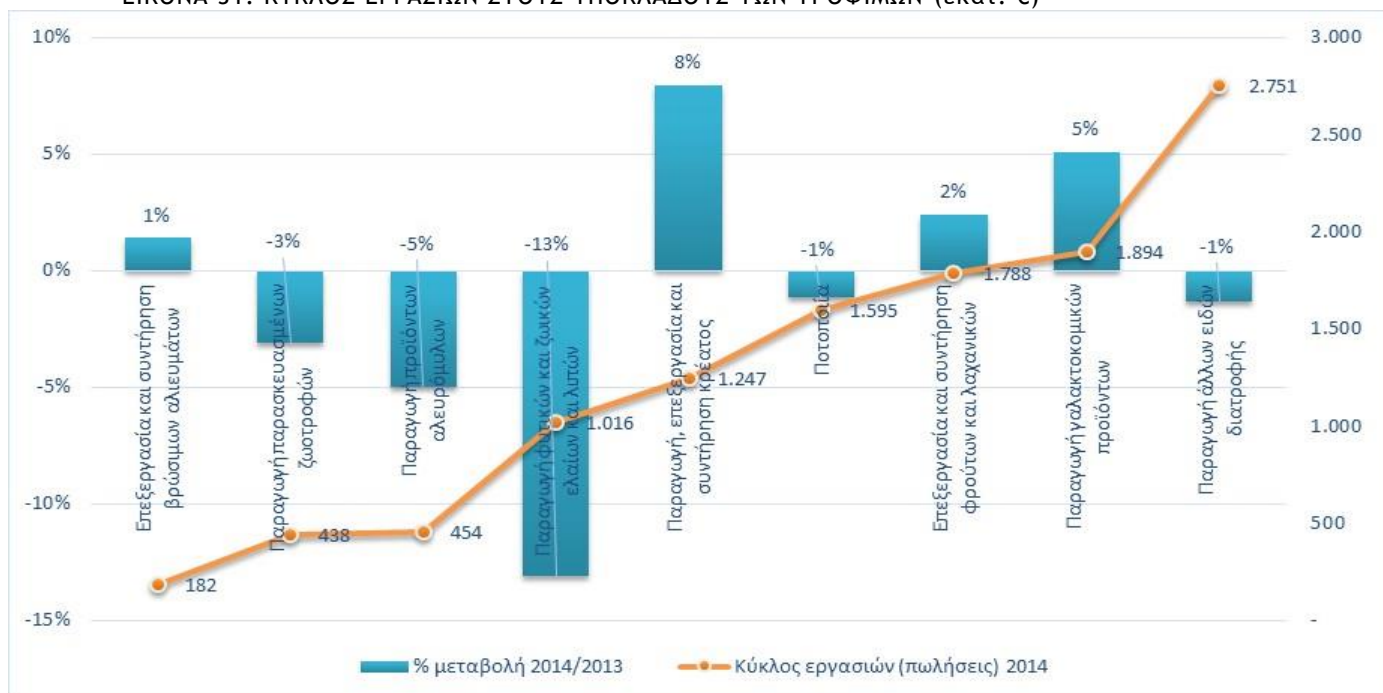
ΕΙΚΟΝΑ 30. ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 1.132 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μέγεθος	Σύνολο δείγματος τροφίμων και ποτών (σε εκατ. €)	
	2014	2013
Σύνολο μικτών αποτελεσμάτων	2.991,3	2.925,2
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων	145,7	43,3
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	11.363,6	11.382,3
Ενεργητικό	13.347,7	13.272,3
Ίδια κεφάλαια	5.231,9	5.366,5

Πηγή: Infobank-Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Από τους εξεταζόμενους υποκλάδους του δείγματος σε όρους κύκλου εργασιών, τον υψηλότερο τζίρο καταγράφουν συνολικά τα άλλα είδη διατροφής, αφού στο δείγμα έχουν και τις περισσότερες επιχειρήσεις, ενώ ακολουθούν τα γαλακτοκομικά, τα φρούτα και τα ποτά. Ωστόσο, σε όρους ποσοστιαίας μεταβολής του κύκλου εργασιών το 2014 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τη μεγαλύτερη θετική μεταβολή στο συγκεκριμένο δείγμα καταγράφει η Παραγωγή κρέατος (8%), ενώ ακολουθούν τα γαλακτοκομικά προϊόντα (5%). Θετική μεταβολή σε όρους τζίρου, αλλά μικρή, καταγράφουν και τα Φρούτα και λαχανικά (2%), αλλά και τα βρώσιμα αλιεύματα (1%). Στους υπόλοιπους κλάδους, ο κύκλος εργασιών μεταβάλλεται αρνητικά το 2014, με μεγαλύτερη απώλεια να σημειώνεται στα Φυτικά ζωικά έλαια και λίπη (-13%) (ΕΙΚΟΝΑ 31).

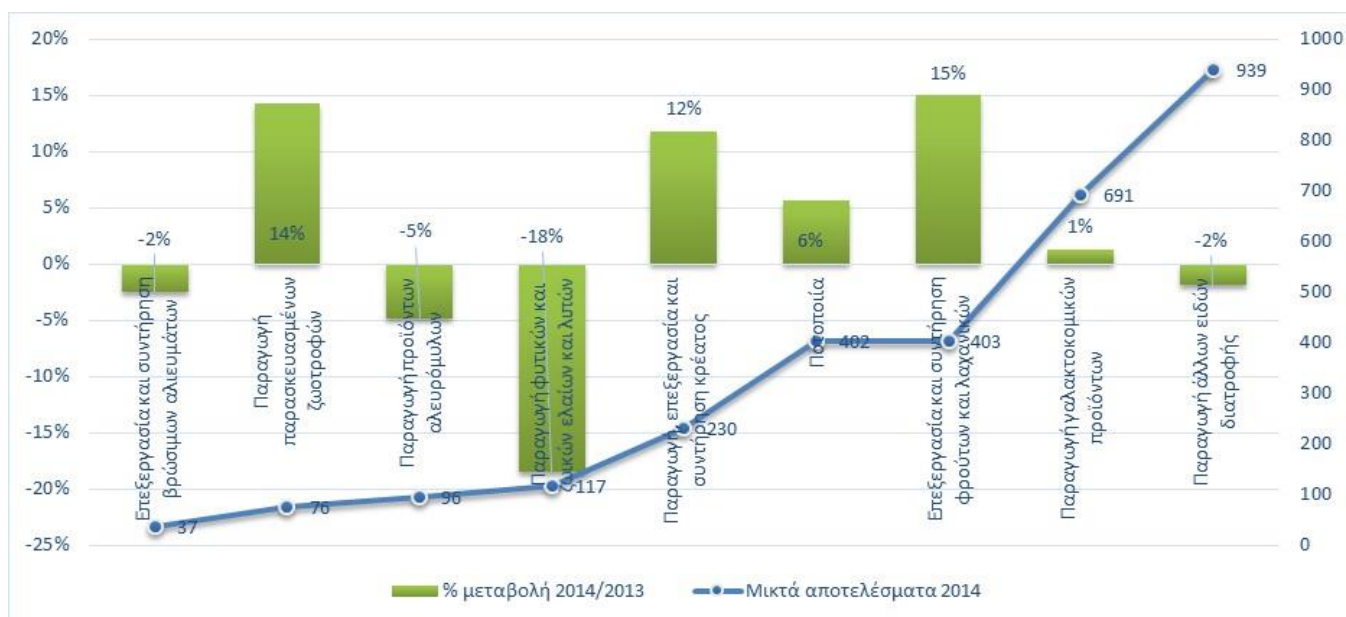
ΕΙΚΟΝΑ 31. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €)

Πηγή: Infobank-Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Ως προς τα μικτά αποτελέσματα χρήσης ανά κλάδο, θετική μεταβολή το 2014 σε σχέση με το 2013, παρουσιάζουν οι πέντε από τους εννέα κλάδους. Τη μεγαλύτερη θετική μεταβολή καταγράφουν τα επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά (15%), ενώ παραπλήσια είναι και η επίδοση στις παρασκευασμένες ζωοτροφές (14%) και το κρέας (12%). Θετική μεταβολή στα μικτά κέρδη καταγράφουν επίσης τα ποτά (6%) και οριακά τα γαλακτοκομικά προϊόντα (1%). Η αντίστοιχη μεταβολή στους υπόλοιπους κλάδους είναι αρνητική και μεγαλύτερη στα φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη (-18%) (ΕΙΚΟΝΑ 32).

ΕΙΚΟΝΑ 32. ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΥΠΟΚΛΑΔΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ 2013-2014 (εκατ. €)

Πηγή: Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Σε όρους καθαρών αποτελεσμάτων χρήσεως προ φόρων, από τις 1.132 επιχειρήσεις του κοινού δείγματος, οι 761 (από 738 το 2013), δηλαδή το 67% παρουσίασαν κερδοφορία το 2014, έναντι των υπολοίπων 371 (από 394 το 2013), δηλαδή το υπόλοιπο 33% του δείγματος, οι οποίες και κατέγραψαν ζημίες στα καθαρά αποτελέσματα χρήσεως (ΕΙΚΟΝΑ 32). Έτσι, καταγράφονται 23 επιπλέον κερδοφόρες επιχειρήσεις στο σύνολο του κλάδου το 2014 σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Από το σύνολο των επιχειρήσεων, οι επιχειρήσεις που αύξησαν τα κέρδη τους το 2014 σε σχέση με το 2013 ανέρχονται σε 371, ενώ εκείνες που μείωσαν τα κέρδη τους σε 266. Επιπλέον, 124 επιχειρήσεις το 2014 παρουσίασαν κέρδη, όταν το 2013 είχαν παρουσιάσει ζημίες.

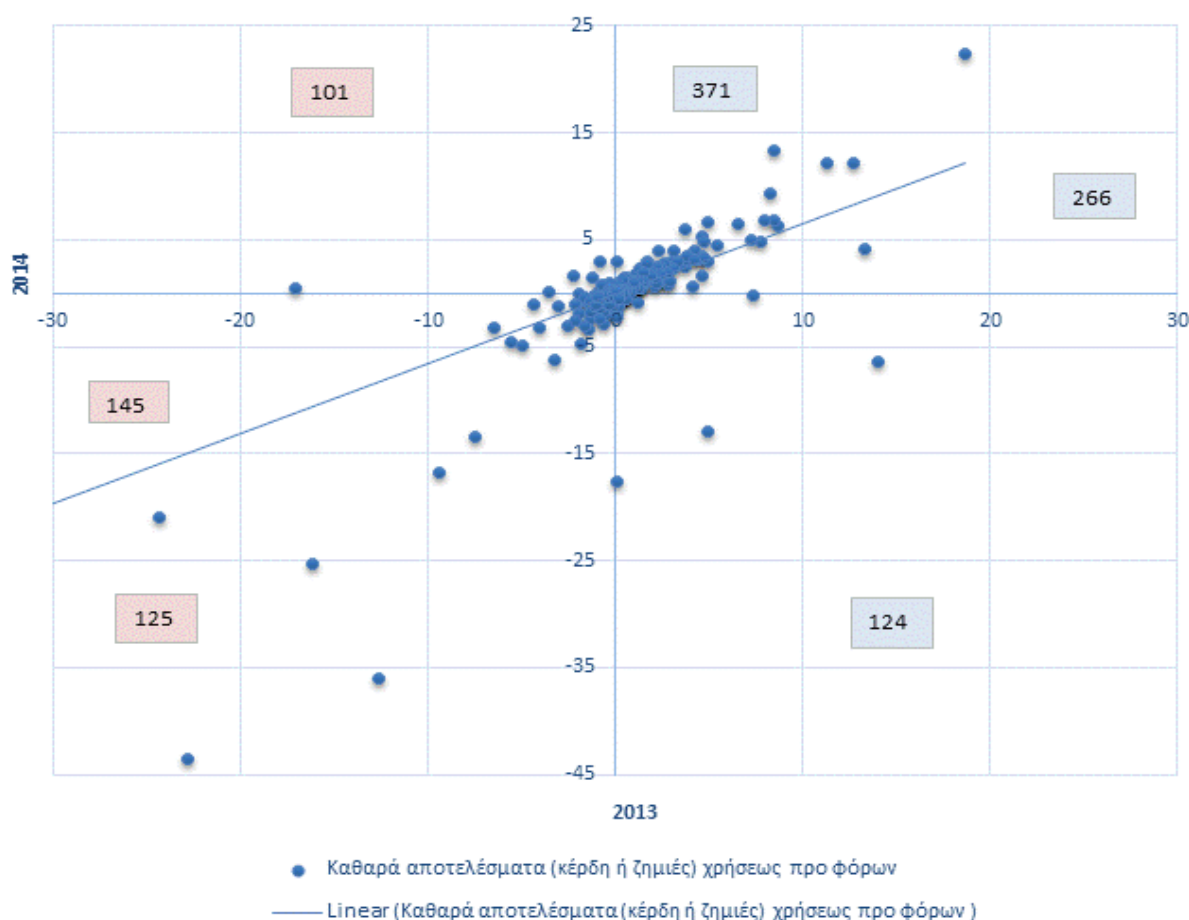
Από την άλλη πλευρά, 125 επιχειρήσεις του δείγματος αύξησαν τις ζημίες τους το 2014, ενώ 145 τις μείωσαν, χωρίς όμως να παρουσιάσουν κέρδη. Επιπρόσθετα, 101 επιχειρήσεις που ήταν κερδοφόρες το 2013, το 2014 παρουσίασαν ζημιά στα αποτελέσματα χρήσεως (ΕΙΚΟΝΑ 33 και ΕΙΚΟΝΑ 34).

ΕΙΚΟΝΑ 33. ΚΕΡΔΟΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΟΓΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Κοινό δείγμα 1.132 επιχειρήσεων για τα έτη 2014-2013	
Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2013	738
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2013	394
Σύνολο επιχειρήσεων 2013	1132
Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2014	761
Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τα κέρδη τους το 2014 σε σχέση με το 2013	371
Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τα κέρδη τους το 2014 σε σχέση με το 2013	266
Επιχειρήσεις που από ζημίες πέρασαν σε κέρδη το 2014 σε σχέση με το 2013	124
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2014	371
Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τις ζημίες τους το 2014 σε σχέση με το 2013	125
Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τις ζημίες τους το 2014 σε σχέση με το 2013	145
Επιχειρήσεις που από κέρδη πέρασαν σε ζημίες το 2014 σε σχέση με το 2013	101
Σύνολο επιχειρήσεων 2014	1132

Πηγή: Infobank-Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

ΕΙΚΟΝΑ 34. ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ (εκατ. €)

Πηγή: Infobank-Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

Τέλος, σε επίπεδο υποκλάδων σε όρους καθαρών αποτελεσμάτων χρήσης προ φόρων το 2014, σχεδόν όλοι οι κλάδοι παρουσιάζουν αθροιστικά θετικά αποτελέσματα, εκτός από το κρέας και τα βρώσιμα αλιεύματα, οι οποίοι καταγράφουν ζημίες στο σύνολό τους. Το 2013, οι κλάδοι που παρουσίασαν ζημίες, εκτός του επεξεργασμένου κρέατος και των αλιευμάτων, ήταν επίσης τα γαλακτοκομικά προϊόντα και τα ποτά. Παρόλα αυτά, το 2014, οι συγκεκριμένοι κλάδοι στο σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος, ανακάμπτουν σε όρους κέρδους, παρουσιάζοντας θετική εικόνα (ΕΙΚΟΝΑ 35).

ΕΙΚΟΝΑ 35. ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΣΤΟΥ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €)

Κλάδος	Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων 2014	Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως προ φόρων 2013
	Παραγωγή, επεξεργασία και συντήρηση κρέατος	-26,7
Επεξεργασία και συντήρηση βρώσιμων αλιευμάτων	-4,6	-3,6
Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	58,3	47,7
Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών	17,8	34,2
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	18,0	-36,5
Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων	5,1	7,3
Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	22,8	16,5
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής	30,5	58,9
Ποτοποιία	24,6	-37,3

Πηγή: Hellastat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

ΠΗΓΕΣ

Eurostat

FoodDrinkEurope 2014

Infobank Hellastat

ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΙΟΒΕ. Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών. Facts and Figures. 2014